

Будівельники й досі без стандартів умов праці

ПОНАД ПІВТОРА РОКУ ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ УХИЛЯЄТЬСЯ ВІД ПЕРЕМОВИН ЩОДО ГАЛУЗЕВОЇ УГОДИ

На 19% СКОРОТИЛОСЯ БУДІВЕЛЬНЕ ВИРОБНИЦТВО З ПОЧАТКУ РОКУ

.03

РЕФОРМА

Розвиток медицини заради життя

Кожен 50-й українець має діагноз «онкологічне захворювання»

.06

ДОСВІД

КОЛЕКТИВНІ ТРУДОВІ СПОРИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

.07

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Приватна, колективна, комунальна, державна власність

.12

№ 32 (702) | 08.08.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ОФІЦІЙНО | 2 серпня на прохання лідерів всеукраїнських профспілок промислової сфери Голова ФПУ, голова НТСЕР Юрій Кулик провів робочу зустріч із міністром промислової політики Михайлом Короленком. .02

ПОЗИЦІЯ | Кабінет Міністрів України 1 серпня схвалив Концепцію Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року. .03

ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ | 6 серпня відбулося перше засідання Робочої групи з розроблення проекту Концепції підвищення престижності праці в Україні. .03

ТЕМА НОМЕРА | ТІЛЬКИ НАРОДИВСЯ, А ВЖЕ В БОРГАХ

ПОДАТОК НА ДИТИНУ

31 липня українські жінки живуть за новими правилами. Не всі, а тільки дітородного віку. Для них почав діяти закон, ухвалений парламентом іще 14 травня. Суть цього закону доволі проста: допомогу при пологах і вагітності, або «декретну допомогу», віднині обладають податком. Два відсотки цього податку має сплатити сама породілля, а 33,2% – єди-

ний соціальний внесок до Пенсійного фонду – сплачуватиме роботодавець. Експерти вважають, що хотіли як краще – додати до стажу зайвих чотири місяці, а вийшло, як завжди: ні вашим, ні нашим. Адже плюсів у новації значно менше, аніж мінусів і підводних каменів. «Профспілкові вісті» не могли лишитися осторонь цієї гарячої теми. .08

Юрій Кулик: «Пенсійному забезпеченню – справедливість і гідний рівень» .05

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
долучайтеся до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ У ПРОМИСЛОВОМУ СЕКТОРІ

2 серпня на прохання лідерів всеукраїнських профспілок промислової сфери Голова Федерації профспілок України, голова Національної тристоронньої соціально-економічної ради Юрій Кулик провів робочу зустріч із міністром промислової політики Михайлом Короленком.

Як повідомив Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, Голова ФПУ поінформував міністра про роль профспілок у здійсненні соціального діалогу на національному, галузевих і регіональних рівнях, а також про взаємовідносини з Главою держави, Урядом України та роботодавцями, вніс низку пропозицій щодо налагодження конструктивної співпраці ФПУ з Міністерством.

Юрій Кулик порушив питання щодо прискорення укладання галузевих угод у промисловому секторі, посилення співпраці для подолання заборгованості з виплати заробітної плати, об'єднання зусиль для припинення скорочення

чисельності працівників у промислових підприємствах, підвищення трудових стандартів.

«Мінпромполітики, відновивши свою роботу, відзначає важливу роль щодо налагодження соціального діалогу в промисловому секторі. Ми маємо намір посилити співпрацю з профспілками та власниками підприємств для успішної реалізації соціальних проектів і вирішення низки питань, серед яких – погашення заборгованості із заробітної плати, недопущення скорочення працівників і погіршення умов їхньої праці», – сказав Михайло Короленко.

Під час зустрічі сторони також обговорили питання дотримання соціальних стандартів на окремих

підприємствах усіх форм власності, можливість представникові Мінпромполітики ввійти до складу Національної тристоронньої соціально-економічної ради.

У підсумку учасники погодилися, що подальшу спільну роботу слід спрямувати на врегулювання трудових, економічних, соціальних відносин на підприємствах промислового сектору економіки. Міністр запевнив, що він відкритий до співпраці з профспілками, й погодився на початку вересня зустрітися з лідерами всеукраїнських профспілок виробничої сфери.

У зустрічі також взяли участь заступники Голови ФПУ Григорій Осовий і Сергій Кондрюк.

ЗІ СВЯТОМ!

11 СЕРПНЯ – ДЕНЬ БУДІВЕЛЬНИКА

Шановні працівники будівельної галузі!

Сердечно вітаю вас із професійним святом – Днем будівельника! Обрана вами професія – складна й відповідальна і водночас надзвичайно важлива. Незважаючи на фінансові труднощі, ви будуете нові підприємства, заводи, електростанції, мости й шляхи, оновлюючи і зміцнюючи економіку держави. Втілюючи у життя масштабні програми житлового будівництва, ви здійснюєте мрії людей, даруючи їм радість і побутовий комфорт. Від щирого серця дякую вам за ваш талант, працьовитість і неоціненний вклад у розбудову нашої країни. Нехай це свято надихає вас на нові професійні звершення. Зичу вам міцного здоров'я, благополуччя, творчого натхнення і нових здобутків! З повагою

Юрій КУЛИК,

Голова Федерації профспілок України

Шановні колеги, будівельники та виробники будівельних матеріалів, архітектори й інженери, викладачі та студенти будівельних навчальних закладів! Шановні ветерани нашої галузі! Спільнати!

Вітаю нас всіх із професійним святом – Днем будівельника! Ми присвятили все своє життя розбудові України. На трудовому рахунку будівельників – заводи і шахти, школи й дитсадки, лікарні та поліклініки, заклади торгівлі й транспортні шляхи, порти та аеровокзали, чимало об'єктів соціальної сфери.

Попри численні проблеми, ми будуюмо більше житла для співвітчизників: краще, якісніше й доступніше! Щиро дякую за ваш важкий, але благородний труд! Високо оцінюючи вашу звитяжну працю, профспілка постійно дбає про справедливу винагороду за працю та поліпшення виробничих умов будівельників. Бажаю вам міцного здоров'я, справжнього людського щастя, достатку, професійних успіхів, родинної злагоди й тепла у ваших оселях!

Василь АНДРЕЄВ,

голова Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України

РОБОЧИЙ ВІЗИТ | БУКОВИНА

ВІДВЕРТА РОЗМОВА У ПРОФСПІЛКОВОМУ КОЛІ

Перебуваючи з робочою поїздкою на Буковині, Голова ФПУ Юрій Кулик зустрівся з профспілковим активом області. За інформацією оргвідділу Чернівецької облпрофради, Юрій Кулик поінформував присутніх про співпрацю з Урядом і Федерацією роботодавців України з питань законотворчості, висловив позицію ФПУ щодо укладання нової Генеральної угоди, ухвалення Трудового кодексу, шляхів удосконалення методики обчислення прожиткового мінімуму, збереження права власності на майно профспілок, ор-

ганізаційного та фінансового зміцнення профспілок, зростання ролі профспілок і профспілкових об'єднань у обстоюванні трудових, соціально-економічних прав та інтересів спільчан. Своєю принциповою оцінку висловив Голова ФПУ й щодо новостворених, так званих «незалежних» профспілок, які, як правило, створюються на догоду окремих політичних партій або рухів і занадто політизовані. Особливу зацікавленість у присутніх викликало повідомлення щодо розроблення державної програми підвищення престижу людини праці й ро-

бочих професій, забезпечення виконання зарплатою відновленої та регулюючої функцій, зниження надмірної поляризації доходів громадян, перегляду чинної системи державних соціальних стандартів і нормативів, приведення їх у відповідність із певними соціально-економічними умовами тощо. Юрій Кулик повідомив присутнім, що Президія ФПУ у своїй заяві висловила категоричне заперечення проти передачі функцій адміністрування від Пенсійного фонду новоствореному Міністерству доходів і зборів та щодо включен-

ня єдиного соціального страхового внеску до Податкового та Бюджетного кодексів України, подальшої його заміни єдиним соціальним податком як таким, що суперечить статті 46 Конституції України, принципам соціального страхування та ведення соціального діалогу. Учасники зустрічі поставили низку запитань і висловили чимало пропозицій щодо подальшого розвитку соціального партнерства, активізації різних форм профспілкової діяльності, навчання профактиву, покращення інформаційно-пропагандистської роботи.

ТІСНА СПІВПРАЦЯ ЗАДЛЯ ДОБРОБУТУ

Під час візиту на Буковину Юрій Кулик зустрівся з головою ОДА Михайлом Папівим. Обговорювалися питання діяльності профспілок на території краю, захисту трудових прав працівників, оздоровлення дітей і забезпечення соціальних гарантій спільчан. «Нашу тісну співпрацю в усіх напрямках засвідчують територіальні

угоди на 2013–2015 роки, укладені між Чернівецькою обласною державною адміністрацією, обласною радою, Федерацією роботодавців та президією облпрофради, а також діяльність Тристоронньої соціально-економічної ради», – зазначив Михайло Папів. Юрій Кулик висловив занепокоєння щодо тенденції політизації професійних

спілок. «Це не оминувало й Чернівецьку область, де, наприклад, створено профспілку підприємців чи міжредакційну профспілкову організацію Всеукраїнської професійної спілки «Незалежна медіа-профспілка України», яку очолюють прес-секретарі опозиційних політичних сил вашої області», – сказав Юрій Кулик. – Ми занепокоєні цими фактами, адже вони

стають тотальними і, мушу зізнатися, паплюжать профспілковий рух у класичному його розумінні, підіривають авторитетність професійних об'єднань на міжнародному рівні». Юрій Кулик і Михайло Папів домовилися про подальшу тісну співпрацю, наголосивши, що найважливіше завдання профоб'єднань і влади – соціальний та трудовий захист працівників.

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

6 серпня голова Профспілки працівників державних установ України **Тетяна Василівна Нікітіна** відзначає ювілей.

Вітаючи талановитого організатора, фахівця і просто чарівну жінку з цією подією, щиро бажаємо Тетяні Василівні міцного здоров'я, невичерпної енергії, добра, щастя, благополуччя і нових трудових звершень!

Федерація профспілок України

ПРИОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ

ПІДВИЩЕННЯ ПРЕСТИЖНОСТІ ПРАЦІ

6 серпня відбулося перше засідання Робо-чої групи з розроблення проекту Концепції підвищення престижності праці в Україні.

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр Апарату ФПУ, групу створено на виконання постанови Президії ФПУ від 3 липня ц. р. «Про підготовку проекту Концепції підвищення престижності праці в Україні», а до її складу входять представники апарату Федерації профспілок України, її членських організацій, члени постійної комісії Ради ФПУ з питань соціально-економічного захисту членів профспілок. Від засідання заступник голови СПО об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк. Він закликав членів Робо-чої групи ретельно попрацювати над фор-

мою та змістом проекту Концепції, аби надати документу глибокого соціального змісту та привабливості. Для цього, на думку Сергія Кондрюка, доцільно провести широку дискусію на офіційному сайті ФПУ та на шпальтах газети «Профспілкові вісті» і до розмови запросити вчених, фахівців, представників органів державної влади, роботодавців і профспілок. Учасники засідання обговорили два перших розділи проекту документа, внесли свої пропозиції та доповнення в окремі його пункти. Тож робота над розробленням і підготовкою проекту Концепції підвищення престижності праці в Україні триває.

ПОЗИЦІЯ

ТУРИЗМУ ТА КУОРТАМ – ЕФЕКТИВНУ ПРОГРАМУ РОЗВИТКУ

Кабінет Міністрів України 1 серпня схвалив Концепцію Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року.

За повідомленням Інформаційно-аналітичного центру ФПУ, програма містить заходи з визначення туристичної спеціалізації регіонів, туристичного районування держави. Будуть визначені території пріоритетного розвитку туризму та його основних видів. Також програма передбачає створення системи поширення інформації про туристичні можливості України, підвищення безпеки туристів і поліпшення якості готелів. «Це дуже важливе рішення, тому що туризм – невід'ємна складова розвитку економіки країни, що більше розвивається туристична галузь в Україні, то більше нових робочих місць з'являється, зростає імідж країни у світі, – сказав перший заступник голови СПО об'єднань профспілок, в. о. першого заступника Голови ФПУ Григорій Осовий, який під час засідання Уряду брав участь в обговоренні цього документа. – До того

ж потреби у відпочинку та оздоровленні серед працюючих колосальні. А вже 3 млн осіб працюють у шкідливих умовах праці, 2,5 млн є інвалідами на виробництві чи в побуті, багато чорнобильців, людей похилого віку. Тому профспілки, підтримуючи цю Концепцію, запропонували до розроблення й реалізації цієї програми долучити таких великих операторів ринку сфери оздоровлення та туризму, як «Укрпрофоздоровниця» та «Укрпрофтур». Зі свого боку, ФПУ теж працюватиме над розробленням такої державної програми». Григорій Осовий наголосив, що це питання ставиться не вперше: іще 2010 року ФПУ зверталася до Президента України з пропозицією стосовно забезпечення державницького підходу до збереження і розвитку санаторно-курортної системи країни. Він також зазначив, що профспілки нині мають доволі потужну й ефективну базу для розвитку курортів та оздоровчих закладів.

ГАЛУЗЕВА УГОДА

СТАНДАРТ УМОВ ПРАЦІ ДЛЯ ВСІХ БУДІВЕЛЬНИКІВ

Будівельники в Україні потребують надійного захисту своїх трудових прав та умов праці, надто заробітної плати й робочих місць. Особливо нині – під час економічної кризи, яка в нашій галузі й не думає завершуватись. Адже, за результатами 2012 року, ми побачили майже 14-відсоткове падіння будівельного виробництва, а в першому півріччі 2013 року галузь «скоротилася» ще на понад 19%.

Фот. Олександра ЗОРІКА, м. Северодонецьк Луганської обл.

Василь АНДРЕЄВ
голова Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України

Профспілка працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України бачить таким захисним механізмом прийняття Галузевої угоди на 2012–2015 роки, яка мала бути укладена між профспілкою, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та Всеукраїнським об'єднанням обласних організацій роботодавців у галузі будівництва, проектування та архітектури. В проекті Угоди профспілкові спеціалісти та працівники Міністерства розробили низку додаткових гарантій для працівників у галузі будівництва, промисловості будівельних матеріалів, деревообробки та металообробки, скловиробників, водіїв і машиністів різних будівельних машин та механізмів, працівників професійно-технічних навчальних закладів – усіх, хто для захисту своїх прав і інтересів об'єднався у профспілку.

Галузева угода мала б діяти ще з 2012 року, проте була заблокована. Навіть переговори виглядали так, нібито не результат важливий, а тільки процес має значення. Без дипломатичних висловів значимо, що вина у тому, що працівники української будівельної галузі не отримали належного захисту своїх трудових і соціальних прав, лежить на галузевому об'єднанні роботодавців.

Чому ж ця маловідома організація отримала такий значний вплив із негативним характером на 400 тисяч будівельників нашої країни? Відповідь проста – відповідно до нового ЗВ «Про соціальний діалог в Україні» організація роботодавців отримала свідоцтво про свою репрезентативність, тобто на право участі в колективних переговорах щодо укладення Галузевої угоди.

Уже понад півтора року, із січня 2012 року, організації роботодавців вдається ухилятися від змістовного діалогу: спочатку сторони дійшли згоди щодо проекту Галузевої угоди й підписали в липні 2012 року протокол про завершення ко-

лективних переговорів. Але вже через два тижні об'єднанням роботодавців відмовилося від свого підпису й ухилилося від укладення угоди. В серпні профспілка як відповідальний соціальний партнер погодилася в рамках консультацій обговорити норми, які викликали найбільший протест у роботодавців. У вересні було укладено новий текст проекту Галузевої угоди, але роботодавці знову відмовилися від нього. Розпочати

розвитку будівельної галузі й економічну кризу... Іще однією проблемою є захист робочих місць і регулювання масових скорочень. Роботодавці хочуть підвищити показник, за яким скорочення стає масовим, з чинних 3% до 10%, а профспілка наголошує на тому, що навіть при скороченні трьох працівників у трудовому колективі зі ста працівників роботодавець зобов'язаний вести консультації із профспілкою та органами вла-

Уже понад півтора року, із січня 2012 року, організації роботодавців вдається ухилятися від змістовного діалогу щодо укладення Галузевої угоди.

консультації із профспілкою та галузевим міністерством представники бізнесу погодилися лише після того, як профспілка пообіцяла розпочати колективний трудовий спір, а новий міністр Геннадій Тетюк дав жорстку оцінку діям роботодавців і у своєму листі до Кабміну охарактеризував їх як такі, що «блокують підписання узгодженого проекту».

З якими ж питаннями сторони сіли за круглий стіл? З тими самими, що й раніше – роботодавці не погоджуються брати будь-які трудові та соціальні зобов'язання перед членами профспілки. Насамперед ідеться про зарплату. Профспілка, підтримуючи й захищаючи позицію своїх спілчан, заявляє про те, що тарифна ставка (основна зарплата без доплат і премій), наприклад, робітника третього розряду, яка зараз має бути не менш як 1790 гривень, не відповідає вартості життя та трудовому вкладу працівника у будівництво об'єктів чи виробництво будматеріалів. Цю тарифну ставку як мінімум слід підвищити на розмір податку з доходів фізичних осіб – 15% (який зараз не включений до прожиткового мінімуму) і збільшити як мінімум на 10%, виходячи із того, що в будівельній галузі люди працюють у важких та шкідливих умовах праці. Відтак маємо мінімум 2265 грн.

Роботодавці, як і раніше, відмовляються надавати таку гарантію, посилаючись на важкі умови

дві, вживати заходів для уникнення масового звільнення та працевлаштування працівників, яких звільняють. Також профспілка виступає проти примусового написання працівниками заяв на відпустки без утримання, встановлення скороченого робочого дня або тижня тривалістю менше 32 годин.

Наріжним каменем нинішніх консультацій є питання забезпечення безпечних робочих місць для працівників галузі. Роботодавці, відкидаючи свої зобов'язання щорічно збільшувати витрати на охорону праці, зазначили, що в будівництві завжди існуватимуть шкідливі й небезпечні умови праці – і з цим неможливо нічого вдіяти. Профспілка відкидає такий цинічний підхід до проблеми безпеки праці й наполягає, що рівень травматизму в будівництві за належної уваги до робітників та фінансування заходів з охорони праці неодмінно можна покращити.

Під час консультацій щодо Галузевої угоди профспілка й надалі продовжуватиме активно протистояти безпрецедентному наступу на трудові й соціальні права робітників із боку роботодавців.

Керівні органи профспілки – Пленум ІК і його Президія – вже дали жорстку оцінку вчинкам роботодавців як неприйнятним, відтак профспілкова громада готова до мобілізації в рамках колективного трудового спору із захисту Галузевої угоди.

Перемога в цій боротьбі можлива й реальна, але без участі кожного з вас, читачі, досягти її малоймовірно.

На 19%
СКОРОТИЛОСЯ ВІД ОБ'ЄДНАНОГО ВИРОБНИЦТВА ЗА І ПІВРІЧЧЯ 2013 РОКУ

США: ШИНОВИРОБНИКИ ДОМОВИЛИСЯ ПРО СОЦІАЛОГ

Компанії Goodyear і Bridgestone уклали з американською профспілкою сталеливарників попередні угоди, відтак уникли страйків на кількох своїх заводах. Goodyear домовилася з профспілкою за день до завершення терміну дії попередньої угоди. Нова угода міс-

тить положення про умови роботи працівників на заводах компанії. Тепер новий документ, який захищатиме інтереси 8500 робітників, має схвалити більшість членів шести відділень профспілки, які діють на заводах компанії. Bridgestone також підписав із проф-

спілкою угоду, яка регламентуватиме трудові відносини на заводах компанії. Допоки не відомо, чи уклав Michelin (виробник шин) нову угоду з профспілкою. Відомо, що робітники двох заводів компанії, що у штатах Алабама та Індіана, входять до складу американської профспілки сталеливарників.

РОСІЯ

ПОМОРИ СТВОРЯТЬ ПОСТІЙНИЙ ТРУДОВИЙ АРБІТРАЖ

Федерація профспілок Архангельської області провела круглий стіл з представниками Державної інспекції праці та регіонального міністерства праці, зайнятості й соціального розвитку. На зустрічі обговорювалося питання створення постійного трудового арбітражу при Архангельській обласній тристоронній комісії з регулювання соціально-трудових відносин. Ініціатива архангельських профспілок є прецедентом у російській системі соціального партнерства, оскільки подібних трудових арбітражів, що діють у регіонах на постійній основі, немає.

Заступник голови Федерації профспілок області Алла Собашнікова пояснює, що постійний трудовий арбітраж необхідний для вирішення трудових суперечок і примирення сторін. «Вважаємо, що його створення сприятиме подальшому ефективному розвитку тристороннього соціального партнерства на рівні регіону», – наголосила профлідер. Профспілкова сторона ще минулого року запропонувала створити в регіоні трудовий арбітраж. Цю ініціативу підтримала Архангельська обласна тристороння комісія, тож у квітні ц. р. міністерство праці, зайнятості та соціального розвитку області видало розпорядження про створення робочої групи з розроблення документів для формування постійного трудового арбітражу.

На трудовий арбітраж також покладатиметься навчання правил ведення переговорів на місцевому, галузевому й територіальному рівнях; вирішення колективних трудових спорів і врегулювання конфліктів; надання допомоги організаціям щодо розроблення системи управління конфліктами; підготовка кадрів для запобігання трудовим конфліктам та їх вирішення; консультаційні послуги для профспілок і роботодавців. «Звісно, що реалізувати ідею створення трудового арбітражу вкрай складне завдання», – зазначає Алла Собашнікова. – Соціальне партнерство передбачає врахування не тільки власних інтересів, а й інтересів партнерів, що потребує чималих зусиль, терпіння та вміння йти на компроміс».

КОРОТКО

ГРУЗІЯ | Троє робітників заводу феросплавів, що у селі Аргветі Зестафонського району (належить компанії GTM Group), створили профспілкову організацію й одразу були звільнені. За словами голови профспілки металургів Грузії Тамаза Долаберідзе, гендиректор підприємства навіть не приховує того факту, що звільнив робітників через створення профорганізації.

ПЕРУ | Близько трьох тисяч осіб вийшли на вулиці столиці, аби висловити свій протест проти політики президента Перу Ольянти Умалі. У демонстрації, організованій Загальною конфедерацією трудящих, узяли участь профспілки, студентські організації, представники опозиції. Пікетувальники вимагали скасувати закон про держслужбу, який, на їхню думку, полегшить звільнення співробітників і погіршить соціальний стан громадян.

ІСПАНІЯ | Через затримку виплат гонорарів тореадорів, пікадорів і бандерильєро оголосили загальний страйк. Як заявляють представники профспілки тореадорів, поки що йдеться про бойкот 41 арени для бою з биками, які заборгували за проведені битви. Доти, доки не будуть погашені борги, не виступатиме жоден професійний тореадор. Професійні асоціації учасників боїв із биками подали позови до суду для стягнення заборгованості.

КАЗАХСТАН | В Астані відбулося засідання виконкому Федерації профспілок Республіки Казахстан, на якому розглядалося питання про виконання ухвалені в лютому ц. р. постанови виконкому ФПРК про заходи щодо оперативного реагування та розгляду трудових конфліктів. Визначено заходи, які проводитиме ФПРК та її членські організації, щодо правового навчання громадян основ трудового законодавства, проаналізовано виконання рішення про перехід первинок, що перебувають на профобслуговуванні в терпфоб'єднаннях, до складу галузевих профспілок.

БІЛОРУСЬ

ЗА ПЕРЕБУВАННЯ У ПРОФСПІЛЦІ ПОЗБАВИЛИ КОНТРАКТУ

Адміністрація Республіканського унітарного підприємства «Бобруйський завод тракторних деталей і агрегатів» звільняє працівників підприємства – членів Вільної профспілки Білоруської. Так, 31 липня був звільнений член профспілки, налагоджувальник автоматичних ліній і агрегатних верстатів 5-го розряду Дмитро Курмаз. Він працював на підприємстві з 2007 року, не мав жодних дисциплінарних стягнень, однак керівництво вважає, що молодий висококваліфікований фахівець їм не потрібен. Про це повідомив голова первинної профспілкової організації профспілки, що діє на підприємстві, Михайло Ковальков.

За інформацією Білоруського конгресу демократичних профспілок, наприкінці червня Дмитру Курмазу вручили повідомлення про те, що з ним не продовжено контракт, який дійсний до 31 липня 2013 року. За словами Дмитра Курмаза, керівництво не приховує, що контракт не продовжено тому, що він є членом незалежної профспілки. Колеги Дмитра обурені рішенням керівництва підприємства. Вони звернулися із листом до директора заводу з проханням дати змогу Дмитрові Курмазу працювати. «За весь час роботи він зарекомендував себе з позитивного боку. Свої обов'язки виконує якісно й швидко. У верстатників претензій і зауважень до його роботи немає. Надійний товариш, у колективі користується повагою і заслуженим авторитетом. Ми, працівники механічної ділянки № 1 і механоскладального цеху № 1, здивовані таким рішенням керівництва, коли з висококваліфікованим наладчиком – Дмитром Курмазом, не

продовжено контракт», – йдеться у листі колег звільненого робітника. Працівники обурюються не без підстав, адже завод гостро потребує кваліфікованих кадрів, про що постійно повідомляється у ЗМІ та на дошках оголошень. Вимагаючи справедливості, Дмитро Курмаз звернувся з листом до директора заводу й міністра промисловості Республіки Білорусь. «Я сподіваюся на ваш захист. Є принципи, якими не можна поступитися. Я, а не начальник, маю вирішувати, в якій профспілці мені перебувати», – йдеться у його зверненні. «Адміністрація заводу звинувачує нас у тому, що ми займаємося політикою. Усе навпаки. Ми вважаємо, що звільнення Дмитра Курмаза, робітника високої кваліфікації, політичне, а не економічне рішення. Очевидно, що розправляються з профспілкою. Як же інакше, якщо якість продукції, що випускає завод, усе гірше, кваліфікованих працівників бракує, а адміністрація ними розкидається», – коментує Михайло Ковальков.

РОЗМОВА З ЮРІЄМ КУЛИКОМ, ГОЛОВОЮ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

– Нещодавно на засіданні НТСЕР, головою якої Ви є, було розглянуто ініційоване профспілковою стороною питання щодо стану реформування системи пенсійного забезпечення в країні. Чому це питання виявилось нагальним?

– Як відомо, профспілки підтримали необхідність проведення пенсійної реформи й основні її напрями, та заявили, що в ході реформи слід створити систему, яка має ґрунтуватися на засадах справедливості та забезпечити єдиний принцип для всіх – залежність розміру пенсії лише від тривалості трудового стажу й одержуваного заробітку.

На жаль, із 2004 року це досі не вирішено. Не розв'язали нагальних проблем пенсійного забезпечення і зміни, внесені до законодавства з 1 жовтня 2011 року.

Насамперед не забезпечено соціальну справедливість під час обчислення пенсій. Загальні розміри пенсій низькі: за мінімальної пенсії за віком 894 грн, максимальної – 8940 грн середній розмір пенсії становить 1478 грн. При цьому з 13,5 млн пенсіонерів майже 10 млн отримують пенсії до 1500 грн, із них – майже 2,5 млн мають пенсії до 1000 грн, а в розмірі від 1001 грн до 1200 грн – 5,2 млн осіб. Це практично межа бідності.

Немає належного підвищення пенсій залежно від темпів зростання середньої заробітної плати в країні. Все ще діють десятки законодавчих актів, якими передбачено інший порядок призначення та перерахунку пенсії окремим категоріям працівників. І найголовніше: цього року вперше кількість платників єдиного соціального внеску – 13,2 млн осіб – виявилася меншою за кількість пенсіонерів, що вкрай загострило ситуацію із фінансовим забезпеченням Пенсійного фонду.

Крім модернізації солідарної системи, потрібно подумати над перспективою подальшого впровадження накопичувальної системи та удосконалення системи недержавного пенсійного забезпечення.

– Звісно, потрібно думати над перспективою. Але повернімося до поточної ситуації у солідарній системі, яка охоплює 13,5 млн пенсіонерів. На Ваш погляд, які зміни треба внести?

– Пенсійна реформа 2011 року проведена невдало. Сподівання людей на усунення несправедливості й суттєве підвищення рівня матеріального забезпечення не справдилися.

Профспілки виступали категорично проти підвищення пенсійного віку та збільшення на 10 років страхового стажу, необхідного для призначення мінімальної пенсії, у спосіб, запропонований Урядом. Найперше потрібно було привести у дію наявні ресурси в економіці, спрямовані на поповнення бюджету Пенсійного фонду, на-

Пенсійному забезпеченню – справедливість і гідний рівень

самперед за рахунок підвищення оплати праці, детінізації економіки, легалізації трудових відносин, розширення зайнятості. Це резерви на десятки мільярдів гривень. Але пенсійний вік підвищили, а пропозиції з наповнення Пенсійного фонду залишилися на папері.

Що ми пропонуємо? Наприклад, альтернативою директивного підвищення пенсійного віку для жінок могло б стати стимулювання пізнього виходу на пенсію та встановлення права дострокового виходу після 55 років за наявності тривалого стажу роботи.

Потрібно зняти з Пенсійного фонду невластиві йому виплати, а це, за даними Мінсоцполітики, – 41 млрд грн, які можна спрямувати на підвищення пенсій.

Необхідно усунути несправедливість в обчисленні пенсій, призначенні у різні роки, і щорічно підвищувати пенсії на величину темпів зростання се-

редньої зарплати в країні, а не на 20%, як це робиться протягом останніх років.

Врегіт-регіт, треба забезпечити поступовий перехід на однакові правила та норми пенсійного забезпечення для всіх громадян, прозорість і зрозумілість у пенсійному забезпеченні.

– Нині понад 3 млн пенсіонерів продовжують працювати й порушують питання, у т. ч. перед профспілками, щодо необхідності посилення мотивації до праці, як це робиться в багатьох країнах. Що в цьому плані?

– Раніше працюючі пенсіонери мали право що два роки перераховувати пенсію з урахуванням стажу й заробітку після призначення пенсії. Такий порядок перерахунку пенсії – справедливий, оскільки пенсіонери, продовжуючи працювати, сплачують (і за них сплачуються) внески на пенсійне страхування, розмір яких доволі високий. Окрім того, це

Профспілки виступали категорично проти підвищення пенсійного віку та збільшення на 10 років страхового стажу, необхідного для призначення мінімальної пенсії, у спосіб, запропонований Урядом. Найперше потрібно було привести у дію наявні ресурси в економіці, спрямовані на поповнення бюджету Пенсійного фонду, насамперед за рахунок підвищення оплати праці, детінізації економіки, легалізації трудових відносин, розширення зайнятості. Це резерви на десятки мільярдів гривень.

є стимулом для залучення пенсіонерів до трудової діяльності, що за нинішніх умов скорочення кількості зайнятого населення вкрай важливо.

З 2011 року відповідно до внесених змін до законодавства пенсії за роботу після їх призначення перераховуються лише з додаванням стажу роботи. Це знизило мотиви продовжувати працювати, сплачувати внески до Пенсійного фонду, тож значна частина пенсіонерів перейшла працювати в тінь.

Якщо звернутися до досвіду зарубіжних країн, то побачимо,

створеному Міністерству доходів і зборів. При цьому питання адміністрування внесено до Податкового кодексу. Як Ви вважаєте, таке рішення покращить соціальне страхування працівників?

– Справді, адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування дотепер було покладено на Пенсійний фонд. Збір нарахованих страхових коштів сягав 99,6%, і ці кошти миттєво, без посередників, спрямовувалися на виплату пенсій та інших страхових виплат. Чи забезпечить такий самий рівень збирання коштів Міністерство доходів і зборів? Це ще питання!

Профспілки не підтримували передавання адміністрування єдиного соціального внеску до Міністерства доходів і зборів. Ми розуміємо, що страхові кошти, які відкладені із заробітної плати кожного працівника, можуть перетворитися на податок, розчинитися в Державному бюджеті та використовуватися на латання численних бюджетних дірок.

Потрібно зазначити, що експеримент із передачі функцій збору соціальних страхових внесків до податкових органів у Російській Федерації тривав 9 років і повністю розбалансував систему обов'язкового соціального страхування. Працівники заплатали за це зниженням рівня власних соціальних гарантій практично за всіма напрямками соціального страхування. Повністю зникли страхування від безробіття, на санаторно-курортне лікування і оздоровлення працівників та членів їхніх родин, обмежені виплати з тимчасової непрацездатності, вагітності та пологах.

Нині проходження страхових коштів через органи Держказначейства призводить до проблем з фінансуванням страхових виплат, зокрема з оплати лікарняних листків, регресних виплат потерпілим на виробництві, фінансування дитячого оздоровлення тощо. Це спричиняє невдоволення і протести людей.

Профспілки докладатимуть усіх зусиль для вирівнювання ситуації та своєчасного забезпечення в повному розмірі страхових виплат.

– Раніше адміністрування єдиного соціального внеску здійснював Пенсійний фонд, нині цю функцію передали ново-

РЕФОРМА | КРОКИ ДО ЗМІН

Щодня дізнаємося про передчасну смерть наших співвітчизників, рідних, близьких, знайомих... З кожним днем збільшується кількість померлих, на жаль, у молодому віці. Життя обриваються неочікувано й раптово. Виникає запитання: що призводить до цього?

РОЗВИТОК МЕДИЦИНИ ЗАРАДИ ЖИТТЯ

Валерій МАРЦЕНЮК
Хмельницька обл.

З а інформацією Всесвітньої організації охорони здоров'я, щороку 12–13 мільйонів людей захворюють на рак, а 8–9 мільйонів осіб – помирають від цієї недуги. Нині кожен 50-й українець живе з діагнозом «онкологічне захворювання», а кожен третій-четвертий чоловік і кожна п'ята-шоста жінка ризикують захворіти.

Це одна сумна статистика: близько 30% населення планети потерпає від гіпертензії – підвищеного артеріального тиску. І їхня кількість щороку зростає. За інформацією Міністерства охорони здоров'я України, кожен другий най шпівітчизник має проблеми з тиском.

Швидкими темпами прогресує захворюваність і на цукровий діабет серед дорослих і дітей, туберкульоз тощо. Цей перелік можна продовжувати. Надмірні психологічні навантаження, стреси негативно позначаються на нашому здоров'ї, спричиняють чимало хвороб, зокрема онкологічних.

«Ми, лікарі, рекомендуємо: коли відчули біль в якійсь ділянці тіла, негайно звертайтеся до нас. А якщо цього не зробите, то це може коштувати вам життя», – пояснює заслужений лікар України, заступник головного лікаря з медичної роботи обласного онкодиспансеру Микола Табола.

Керівництво держави вживає заходів для поліпшення медичного обслуговування

українців. Останнім часом зроблено чимало кроків уперед. Медична галузь реформується. Упроваджується нове лікувальне обладнання, техніка, кращі форми надання медичних послуг.

Велику увагу вирішенню цього питання приділяє Хмельницька облдержадміністрація й особисто її голова Василь Ядуха. Багато зроблено для створення амбулаторій сімейної медицини, надто в сільській місцевості. На моїй малій батьківщині – в селі Грузевича, що неподалік обласного центру, декілька років тому створено таку амбулаторію. Що скажеш – дуже добре, що вона діє. Лікар Тетяна Шепінська робить усе, аби надати кваліфіковану медичну допомогу дорослим і малим селячанами. Допомогає їй медсестра. Хворі мають змогу прийняти процедури. Для оперативного надання медичних послуг амбулаторія має автомобіль.

Таких гарних прикладів можна наводити чимало. У прогресивності таких змін не сумнівається головний лікар Хмельницького районного центру первинної медико-санітарної допомоги Леонід Коцюба.

«Ми робимо все, – розповідає Леонід Григорович, – аби наближати медичну допомогу до селян, дбаємо про її ефективність».

Його підтримує і голова Хмельницького райкому профспілки працівників охорони здоров'я лікар Лідія Кошельник.

Проте в багатьох населених пунктах України через брак фінансових ресурсів за-

кривають ФАПі, дільничні лікарні, зменшують кількість ліжок у районних лікарнях. Хоча, до слова, Верховна Рада України підтримала у першому читанні законопроект про реорганізацію та ліквідацію та реорганізацію медичних закладів.

На початку нинішнього року набув чинності ЗУ «Про екстрену медичну допомогу». Прем'єр-міністр Микола Азаров вважає, що масштаб проблеми у сфері екстреної медицини дуже великий: у державі зараз більшість автомобілів швидкої допомоги без будь-якого спеціалізованого обладнання експлуатуються понад 20 років. Тож як ними доїхати від райцентру до села за 50 кілометрів?

Реалізація ЗУ «Про екстрену медичну допомогу» залежить від вирішення важливих питань: ліквідації приміщень під диспетчерські центри, створення сучасної системи маршрутизації дзвінків, закупівлі обладнання для диспетчерів тощо.

«Слід виправляти ситуацію з виплатою заробітної плати працівникам системи екстреної медичної допомоги, – каже голова Хмельницької міської організації профспілки працівників охорони здоров'я, заступник головної лікарки поліклініки №3 Тетяна Кудла. – Ми занепокоєні тим, що медики не захищені від психічно хворих громадян, які подекуди нападають на них, погрожують. Щороку все більше чуємо про такі випадки».

Медична реформа – це добре. Тож сподіваємося, що наші керівники про це подбають.

КОРОТКО

ВИРІШЕННЯ ЖИТЛОВОГО ПИТАННЯ – В ПРІОРИТЕТІ

Ніна КАРАВАН
заступник Голови ОПХО

23 липня затверджено Угоду про співпрацю між Об'єднанням профспілок Харківської області (ОПХО) та Харківським регіональним управлінням Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний Фонд сприяння молодіжному житловому будівництву».

Угода передбачає посилення співпраці, спрямованої на реалізацію державної житлової політики, захист житлових прав членів профспілок, особливо молоді. Основна увага приділяється співпраці профспілок і Фонду з роботодавцями щодо розроблення й створення умов і механізм для вирішення житлових питань завдяки системі колективних договорів. Уже діє практика надання працівникам позик для вирішення різних питань. Тепер підприємство може надавати позики на

перший внесок за житловими програмами або на погашення відсотків у банках. Це сприятиме закріпленню спеціалістів на підприємствах і в організаціях, збереженню кадрів і вирішенню житлового питання.

Крім молодіжних програм, Фонд нині реалізує дві державні програми, у яких можуть брати участь не тільки молоді люди. Це програма «Доступне житло 30x70», яка передбачає 30-відсоткове погашення державою вартості житла та програма здешевлення іпотечних кредитів на будівництво житла – «Соціальна ініціатива Президента України». Донедаки зміст цих програм до споживача беруть на себе профспілки.

У присутності членів виконавчого ОПХО Угоду підписали голова Об'єднання профспілок Харківської області Сергій Тесленко та директор Харківського регіонального управління ДСФУ «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» Наталія Алфєрова.

ХІМІКИ ШУКАЮТЬ ПІДТРИМКИ

Сергій ЛИЗАНЧУК
Івано-Франківська обл.

Підприємства хімічної та нафтохімічної промисловості донедавна посилали одне з провідних місць в економіці області. Натомість нині на Прикарпатті не виробляють калійні добрива, магній, не виплавляють сірки. Поки ще діє ТОВ «Карпатнафтохім», ще не повністю зруйнований виробничий потенціал Надвірнянського нафтопереробного заводу. Але ці підприємства не працюють тривалий час.

Представники галузевої профспілки неодноразово зустрілися з роботодавцями, аби обговорити спільні заходи для вирішення актуального проблем. З ініціативи всеукраїнських галузевих профспілок, у тому числі нашої, відбулася зустріч з Прем'єр-міністром Миколою Азаровим, під час якої обговорювалися проблеми збереження й розвитку ви-

робництва, створення сприятливих податкових і кредитних умов, забезпечення відшкодування ПДВ тощо. На численні звернення надійшла відповідь з Адміністрації Президента, в якій повідомляється, що уряд вживає заходів для створення економії для модернізації нафтопереробних потужностей і зростання обсягу продукції нафтопереробки. В першому півріччі 2013-го заплановано узгодити плани реконструкції виробничих потужностей нафтопереробних заводів з їх власниками. Питання функціонування ринку нафтопродуктів як складової енергетичної безпеки держави розглядатимуться під час підготовки міністерств до засідання Ради національної безпеки і оборони України, запланованого на друге півріччя 2013 року.

Профспілки сподіваються, що їх почують, визначені урядом заходи виконуватимуться і підприємства, які і робочі місця, будуть збережені.

Колективні трудові спори: реалії та перспективи

Необхідність співпраці профспілкових організацій із Національною службою посередництва і примирення (НСПП) та її відділеннями не викликає сумнівів, адже це дає змогу посилити захист соціально-економічних прав працівників і запобігти виникненню конфліктних ситуацій. Про результати співпраці між Федерацією профспілок Луганської області та відділенням НСПП під час вирішення колективних трудових спорів за минулий рік і деякі позитиви 2013 року – у нашому матеріалі.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Анна РЕПІЧ
редактор відділу «ПВ»

В останні роки довіра найманих працівників до профспілок як захисників їхніх трудових прав і гарантій зростає. Упродовж 2012 року співпраця Федерації профспілок Луганської області та відділення НСПП у Луганській області (далі – Відділення) сприяла вирішенню 24 колективних трудових спорів за 63 вимогами найманих працівників на 12 підприємствах області, з яких у 2012 році виникло 14 колективних трудових спорів із 38 вимогами на 8 підприємствах. Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу підприємств, де зафіксовано колективні трудові спори, становила майже 28 тисяч осіб, із них понад 17 тисяч працівників (більш як 60%) брали участь у спорах.

Моніторинг стану соціально-трудових відносин на підприємствах, в установах і організаціях Луганської області та динаміки виникнення на них колективних трудових спорів свідчить, що впродовж минулого року підвищений рівень конфліктогенності спостерігався в установах охорони здоров'я та на підприємствах житлово-комунального господарства області – відповідно майже 43% (6 колективних трудових спорів) та 36% (5 колективних трудових спорів) від кількості, що виникли 2012 році.

У рамках урегулювання вищезазначених трудових спорів за координацією Відділення та безпосе-

редньої участі Федерації профспілок Луганської області та її членських організацій проведено 7 засідань трудових арбітражів, 47 узгоджувальних зустрічей і 19 засідань примирних комісій. Значною мірою сприяло вирішенню конфліктів залучення до участі у роботі примирних органів як експертів представників галузевих управлінь обласної адміністрації та місцевих органів влади.

Основним чинником виникнення розбіжностей між роботодавцями та найманими працівниками, а також застосування останніми протестних дій є несвоєчасна виплата зарплати та накопичення заборгованості з її виплати.

Завдяки здійсненню ФПЛО та Відділенням спільних із зацікавленими органами заходів по-глибше вирішення спорів погашено 11 млн 204 тис. грн боргів із виплати зарплати найманим працівникам, що становить 37,5% суми, яка стала причиною виникнення розбіжностей.

Позитивним прикладом співпраці профспілкових організацій із Відділенням за напрямом поліпшення стану соціально-трудових відносин у 2012 році є спільна робота з Луганською обласною організацією профспілки працівників охорони здоров'я (голова Володимир Маршал) щодо вирішення 6 колективно-трудових спорів у структурних підрозділах Брянківського територіального медичного об'єднання (далі – Брянківське ТМО). Для вирішення спорів сторони створили примирну комісію.

Завдяки консультативній і методич-

ній допомозі та правовому супроводу Відділення на всіх стадіях вирішення конфлікту, активній позиції Федерації профспілок області, обласної галузевої профспілки та голови профкому первинної організації було усунуто головну причину виникнення розбіжностей – заборгованість із виплати зарплати й забезпечити своєчасну виплату зароблених коштів за час відпустки. Крім того, медпрацівникам почали виплачувати кошти на службові відрядження, за які заборгували ще з 2010 року.

Таким чином, завдяки спільній роботі щодо вирішення 6 колективних трудових спорів у структурних підрозділах Брянківського ТМО вдалося знизити соціальну напругу й запобігти акції соціального протесту.

Минулий рік і початок 2013-го відзначилися значним загостренням конфліктів у трудових колективах області, причому в I кварталі ц. р. виникло 14 колективно-трудових спорів проти одного за аналогічний період 2012 року. Аналіз виникнення конфліктів у розрізі видів економічної діяльності свідчить, що 80% спорів припадає на підприємства ЖКГ і міськелектро-транспорт.

Крім того, профспілки спільно з НСПП проводили системну роботу щодо інформування громадськості з питань своєї діяльності, сприяючи підвищенню рівня правової культури учасників соціально-трудових відносин і представників місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування.

Так, у листопаді 2012 року в Краснодоні відбувся семінар-практикум для профактиву Краснодонської територіальної організації профспілки працівників вугільної промисловості

Постійний зв'язок ФПЛО і Відділення НСПП забезпечується завдяки тому, що профспілкові активісти мають статус арбітрів і посередників НСПП. Нині у Луганській області статус арбітра мають 5 представників ФПЛО та профспілок, що входять до її складу, і 1 – посередника НСПП. Вони беруть безпосередню участь у вирішенні колективних трудових спорів, а також запобігають їх виникненню. Це сприяє налагодженню ділового й конструктивного діалогу соціальних партнерів.

України, а 10 січня ц. р. у приміщенні Федерації профспілок Луганської області семінар-тренінг на тему «Порядок та практика вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) у Луганській області».

Після таких заходів спостерігається збільшення кількості звернень представників сторін соціально-трудових відносин за консультаціями та роз'ясненнями з питань практичного застосування Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» та інших питань.

У 2012 році Федерація сконцентрувала свою роботу з лідерами первинних профспілкових організацій і посирила взаємодію із Відділенням НСПП у Луганській області в рамках укладеної Угоди про взаємодію між Федерацією профспілок Луганської області та відділенням Національної служби посередництва і примирення в Луганській області.

Це посилює позиції профспілок під час представництва інтересів найманих працівників у

колективних трудових спорах. Так, за зазначений період в 10 спорах (71% загальної кількості зареєстрованих у 2012 році) інтереси найманих працівників представляли профспілки або їх представники входили до органу, уповноваженого представляти інтереси найманих працівників.

Відтак можна констатувати, що напрацьована ФПЛО та Відділенням НСПП система заходів із запобігання виникненню колективних трудових спорів і своєчасного їх вирішення виявилася дієвою та ефективною. Це підтверджує позитивна динаміка розв'язання конфліктів із найменшими витратами для учасників соціально-трудових відносин. Правовий супровід вирішення спорів із боку Федерації та Відділення допомагає розв'язати їх переважно більшість своєчасно й без порушень вимог чинного законодавства.

За матеріалами Департаменту виробничої політики та колективно-договірного регулювання апарату ФПУ

Понад 11 млн грн боргів із зарплати погашено 2012 року завдяки співпраці ФПЛО та Відділення НСПП

**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Податок на дитину

31 липня українські жінки живуть за новими правилами. Не всі, а тільки дітородного віку. Для них почав діяти закон, ухвалений парламентом іще 14 травня. Суть цього закону доволі проста: допомогу при пологах і вагітності, або «декретну допомогу», віднині обкладатимуть податком. Два відсотки цього податку має сплатити сама породілля, а 33,2% – єдиний соціальний внесок до Пенсійного фонду – сплачуватиме роботодавець. Експерти вважають, що хотіли як краще – додати до стажу зайвих чотири місяці, а вийшло, як завжди: ні вашим, ні нашим. Адже плюсів у новації значно менше, аніж мінусів і підводних камнів. «Профспілкові вісті» не могли лишитися осторонь цієї важливої теми.

ЩЕ НЕ НАРОДИВСЯ, А ВЖЕ У БОРГАХ

Коли жінка народжує дитину, то відразу отримує держава. Зважаючи на складну демографічну ситуацію, кожен новонароджений в Україні мав би бути на вагу золота. Однак держава поставилася до рівня народжуваності, м'яко кажучи, необдуманно – обклала податком громадян України ще в утробі матері.

До 1 липня 2013 року держава виплачувала допомогу по вагітності й пологах

За даними Держкомстату, в Україні стрімко скорочується населення. Впродовж останніх 20 років нас стало менше на 7 мільйонів. 63% українців пояснюють небажання мати дітей матеріальною незахищеністю та невпевненістю у завтрашньому дні.

усім офіційно працюючим матерям за період відповідної відпустки, тобто 70 днів до пологів і 56 – після них. Розмір цієї допомоги залежав від заробітної плати. Офіційної, зрозуміло. Жодних податків із цієї суми жінки не платили. Роботодавець теж не сплачував державі за те, що тримав на роботі вагітних жінок. Це пояснювалося не щедротами бюджету, а тим, що ці 126 днів фактично випадали зі страхового стажу жінки. Внески до Пенсійного фонду не перераховувалися, відтак чотири місяці до стажу для нарахування пенсії не входили. Тож платити не було за що. Вважати, що це якось впливало на розмір пенсії, не можна. Однак багатьом це видалося несправедливим, адже коли жінка, наприклад, народжує трьох дітей, то в неї «випадає» рік страхового стажу.

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії», що набув чинності 1 липня, мав би цю несправедливість відновити. На практиці це виглядає так: жінки, котрі отримують державну допомогу, та їхні роботодавці мають сплатити єдиний соціальний внесок. Причому лівову частку податкових навантажень нестиме роботодавець. Жінка, яка отримала 10 000 гривень грошової допомоги за 126 днів по вагітності й пологах, має

повернути державі 200 гривень єдиного соціального внеску. А от роботодавцеві треба викласти 3320 гривень. Фахівці Пенсійного фонду пояснюють, що тепер закон урівнює у правах усіх працюючих матерів. І не розуміють, чому так багато галасу довкола цього нововведення. «Жодної катастрофи не сталося, – переконують чиновники ПФ. – Державну допомогу ніхто не скасовував. Те, що з кожної тисячі треба повернути державі 20 гривень, – не така велика сума, аби панікувати».

Натомість майбутні матері кажуть, що ці гроші витрачають винятково на свого малюка. Фактично ці два відсотки сплачує дитина, котра ще не народилася.

Автори закону пояснюють, що мали на меті внести корективи у зв'язку з пенсійною реформою. Раніше на період декретної відпустки не проводилися відрахування до ПФ, а отже, не було можливості зарахувати цей період до загального трудового стажу. Відтепер вагітність не буде перепороною для працюючої жінки задля накопичення страхового стажу.

Проте майбутні мами переконані, що держава залізла у їхні кишені, ще більше загостривши стосунки з роботодавцями.

У ЗОНІ РИЗИКУ

Новий закон, що почав діяти з 1 липня, має більше запитань, аніж відповідей. Експерти зізнаються, що відповідної роз'яснювальної роботи майже не проводилося. Дехто поклався «додати» до стажу три роки. Адже стільки триває період догляду за дитиною. Однак не слід плутати відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами з відпусткою по догляду за дитиною. І тривалість, і сутність цих відпусток абсолютно різні. Декретна відпустка триває 70 календарних днів до пологів та 56 – після них. А у разі ускладнення пологів і при народженні двох чи більше дітей післяпологова відпустка збільшується до 70 днів. Натомість відпустка по догляду за дитиною триває три роки.

Законодавство України, зокрема Кодекс законів про працю, встановлює додаткові гарантії щодо трудової діяльності жінок. Так, статтею 184 забороняється звільняти вагітних і жінок, які мають дітей віком до трьох років, одиноких матерів за наявності дитини віком до чотирнадцяти років або дитини-інваліда з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Заборонено відмовляти жінкам у працевлаштуванні й знижувати їм заробітну плату з мотивів, пов'язаних з вагітністю, тощо.

Інститут демографії України провів соціологічне опитування – «Скільки дітей хоче мати українська сім'я?». 60% висловилися за двох дітей, 20% – за одне малю, 15% – за трьох, 3% – за чотирьох малюків. 1,5% опитаних відповіли, що взагалі не хочуть мати дітей

лише на мінімальну зарплату. Решта відносин – у стилі конвертних».

В уряді з таким формулюванням не погоджуються. Високопосадовці зазначають, що вагітним жінкам страховий стаж не зайвий. Непорядних роботодавців обіцяють карати. Хоч поки що не визначилися, які санкції слід застосувати до тих, хто наважиться утискати права вагітних жінок. Міністр соціалістики Наталя Королєвська переконана, що говорити про санкції взагалі некоректно.

«Зараз ми розробляємо програму і через три місяці представимо її. Це зміни до закону про зайнятість, де ми створимо додаткові стимули для того, щоб жінку після пологів, вагітну жінку брали на роботу роботодавці, більше мотивувати-мемо їх», – заявила високопосадовець.

Доки у профільному міністерстві розроблятимуться нові правила, вже сьогодні молодих жінок, приймаючи на роботу, змушують підписувати договори не вагітніти або пропонувати зарплату в конвертах, аби уникнути витрат на новий «податок на вагітність».

Що ж роботи жінкам у цій ситуації? Експерти пропонують не панікувати, а продовжувати спокійно працювати, пам'ятаючи, що вас не можуть звільнити на підставі вагітності. У жодному разі не слід підписувати подібних «мирових угод» про відмову завагітніти, бо такі «документи» порушують і природні права, й Конституцію України. У разі порушення цих прав – стукати у всі двері – від Президента, Прем'єра до профспілок.

І, зрештою, вагітніти та народжувати тоді, коли ви самі цього хочете, а не ваш роботодавець.

Однак через брак ефективних санкцій за порушення цих норм роботодавці почувуються безкарними. Отже, потрібно відстежувати ці ганебні випадки, відтак мають залучатися не тільки правозахисники, а й слід бути більш активними самим жінкам і не боятися захищати свої права, у тому числі в суді.

Матеріальна підтримка у зв'язку з вагітністю та пологами працюючим жінкам нараховується у розмірі 100% середньої місячної зарплати незалежно від страхового стажу. Виплачується допомога за місцем основної роботи. Підставою для призначення матеріальної допомоги є виданий в установленому порядку листок непрацездатності. Виплата допомоги при вагітності та пологах повністю фінансується за рахунок Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Чи позначиться нововведення на розмірі майбутньої пенсії? Практично ні. Під час призначення пенсії до страхового стажу за даними системи персоналізованого обліку додадуть лише 126 днів. Суттєво на розмір пенсії цей час не вплине, адже він доволі незначний.

Як зауважують у Міністерстві соціальної політики, обсяг виплат у кожному конкретному випадку залежатиме від заробітної плати, яку отримувала жінка на підприємстві. Допомога від роботодавця нараховуватиметься упродовж 126 днів – стільки за законом триває лікарняний по вагітності та пологах (у деяких випадках

цей період може становити 140 днів – якщо пологи пройшли з ускладненнями). Решту допомоги – зокрема й виплати «по догляду за дитиною» – як і раніше покладаються на державу.

«Від того, що так звану декретну відпустку буде зараховано до загального страхового стажу, жінка виграє. Проте пов'язані із цим інші нововведення створюють роботодавцям чимало проблем, – вважає голова Об'єднання організацій роботодавців Леонід Рубаненко. – Зокрема, необхідність виплачувати водночас із допомогою по вагітності та пологах іще й понад третину соціальних внесків, які раніше здійснював Пенсійний фонд. Нині важко прогнозувати наслідки такого рішення, але воно неодмінно матиме резонанс. Адже це зайве навантаження на роботодавця, й вигадають чимало варіантів, аби його уникнути. Все залежатиме від того, як сама жінка зможе захистити свої права». Проте можна стверджувати, що жінка при надії відтепер перебуватиме у зоні підвищеного ризику. Повернуться ризики гендерної дискримінації та прискіпливого ставлення до жінок дитородного віку.

З ПОМІТКОЮ «ВАГІТНА»

Повернімося у недалеке минуле. До 1 липня 2013 року. Приміром, жінка із середньою зарплатою 8 тисяч гривень ішла в декретну відпустку. Фонд соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втраченою працездатністю платив їй близько 33 тисяч гривень. Ця сума не підлягала оподаткуванню та іншим зборам, відтак лояльний директор міг навіть підвищити такий співробітницю заробітну плату, аби вона могла розраховувати на більшу допомогу. Тепер із цих 33 тисяч гривень роботодавцеві потрібно заплатити державі майже 11 тисяч гривень. Які компанії зважаться підвищувати зарплату вагітним жінкам? Питання риторичне.

А от питання по суті. До яких методів вдадуться роботодавці, аби обійти закон? Очільники комітету економістів Андрій Новак переконаний, що є простий, але доволі жорсткий спосіб: «Нині вагітним жінкам або жінкам, які мріють стати мамами, ставитимуться умови: ми вас беремо на роботу, але трудову не оформляємо, або якщо оформляємо, то

ВОЛОДИМИР МАКСИМЧУК, ЗАВВІДІЛОМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФПУ

За законодавством, яке діяло до 1 січня 2004 року, до стажу для призначення пенсій крім трудової діяльності також зараховувалися відпустки по вагітності та пологах. Після ухвалення Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», який набув чинності 1 січня 2004 року, для призначення пенсій ураховувався страховий стаж. Тобто для зарахування пенсій почали враховувати лише періоди трудової та інших видів діяльності, за які було сплачено внески до Пенсійного

фонду. Оскільки цим законом не було передбачено, що на допомогу при вагітності та пологах потрібно сплачувати внески до Пенсійного фонду, то з 1 січня 2004-го період відпусток по вагітності та пологах не зараховувався до стажу роботи. Федерація профспілок постійно порушувала питання про те, аби повернутися до старого законодавства й внести ці періоди у стаж для нарахування пенсій. За цей період ФПУ спільно з Міністерством соціалістики неодноразово обговорювали ці питання і навіть вносили свої за-

конопроекти. Але руки до них дішли лише зараз. Я вважаю ухвалений закон справедливим. Я не знаю країни, де відпустку по вагітності та пологах не враховували б до робочого стажу. Зрозуміло, що роботодавці не задоволені, адже саме їм потрібно сплачувати ці внески. Але будьмо відвертими: це не такий уже й великий тягар для підприємства, де за рік, можливо, одна чи дві жінки йдуть у декретну відпустку. Звісно, є великі підприємства, наприклад, текстильної промисловості, де працюють переважно жін-

ки. Для таких роботодавців це нововведення буде невигідно. Тому ФПУ ставить питання про те, аби всі ці періоди – отримання допомоги із тимчасової непрацездатності, по вагітності та пологах, зараховувати до стажу без сплати внесків. Наприклад, маємо прецедент: під час отримання допомоги по безробіттю страхові внески не сплачуються, а стаж зараховується. Тож так можна зробити щодо інших страхових випадків – лікарняного, вагітності тощо. І прописати у законі. Тоді це влаштує усі сторони.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА | ОХОРОНА ПРАЦІ

БОРОТЬБА ЗА ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я

Дніпропетровським і Криворізьким теруправліннями Держгірпромнагляду, управлінням виконавчої дирекції Фонду соціально-го страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань, з якими укладено угоди про взаємодію. Зокрема, проводяться спільні наради з підбиття підсумків роботи з охорони праці.

Дніпропетровське облпрофоб'єднання велику увагу приділяє вирішенню питань охорони праці. У цій роботі президент профцентру плідно співпрацює з державними структурами, насамперед

Віктор КОВРИГА

завідуючий прес-центром
Дніпропетровського облпрофоб'єднання

Чергова нарада відбулася за участю керівників вищепорівняєних структур у Будинку профспілок 29 липня під головуванням керівника облпрофоб'єднання Віталія Дубіля, який під час відкриття наради зазначив, що показники виробничого травматизму та профзахворюваності у першому півріччі, хоч і трохи кращі за минулорічні, але заспокоюватися ще зарано. Позитивних результатів досягнуто на Дніпропетровському маслоекстракційному заводі, підприємствах агропромислового комплексу, житлово-комунального господарства та ін.

Але загалом за цей час на виробництві сталося 347 нещасних випадків (27 із них – із трагічними наслідками). Серед «лідерів» – вугільні, гірничорудні та металургійні підприємства.

Так, по дві надзвичайні пригоди з летальними наслідками зафіксовано на Придніпровській залізниці та у ПАТ «Свраз Суха Балка»; груповий випадок стався на ПАТ «Центральний ГЗК», не вперше «відзначились» ПАТ «Свраз Баглійкокс» та ПАТ «Марганецький ГЗК».

У вугільників Західного Донбасу та рударів найчастіше виявляють профзахворювання (загалом по області 512 у першому півріччі). Наприклад, якщо минулого року на Центральному гірничо-збагачувальному комбінаті їх виявлено 19, то тільки у першому півріччі вже 20. Головним чином – це пиліві бронхіти. Річ у тім, що руду там видобувають відкритим способом, що вкрай шкідливо.

Тож не випадково, що представники цього ГЗК було заслухано на спільній нараді. За його словами, на охорону праці тут виділяють значні кошти, працівники регулярно проходять медобстеження, на засобах захисту не економлять. Проте результат – негативний. Отже, щось керівники не дотрацю-

вують, за що, до речі, кілька з них на вимогу теруправління Держгірпромнагляду звільнено через службу невідповідності.

Велике занепокоєння, як зауважив на нараді головний технічний інспектор праці облпрофоб'єднання Петро Довганенко, викликає ситуація з виявлення профзахворювань. Минулого року з ініціативи профцентру за участю вечерних, медиків і виробничників проведено представницьку науково-практичну конференцію з питань профілактики, за підсумками якої вироблено конкретні рекомендації щодо поліпшення ситуації у цій сфері. Відтак певні кроки зробле-

нараді вражаючі цифри. Тільки за перше півріччя на страхові виплати (у т. ч. травмованим і хворим) Фонд витратив 463 млн гривень. Вдумайтеся! І це тільки в одній області! От до чого призводить недбале ставлення до вирішення питань охорони праці.

Звісно, значну частину цих коштів можна було б витратити на заходи із заборони травматизму та поліпшення умов праці.

Тому профспілки вимагають від бізнесу посилити соціальну відповідальність, приділяти більше уваги збереженню та розвитку трудового потенціалу.

У гонитві за прибутком чимало власників виробництва і підпорядкованих їм роботодавців ставлять питання охорони праці на другий план. Як показує аналіз, велика кількість нещасних випадків нерідко трапляється на одних і тих самих ділянках окремих неблагополучних підприємств, що свідчить про низький рівень роботи інженерно-технічних кадрів і кваліфікації самих працівників.

но. Проте загалом рівень профзахворюваності не зменшується. Насамперед через формальне проведення медоглядів, зменшення мережі виробничої медицини. У більшості випадків захворювання виявляється лише після звернення працівників до медичних закладів зі скаргами на здоров'я.

Викликає тривогу той факт, що тільки цього року профзахворювання виявлено у 34 жінок.

Відтак профорганам треба вимогливіше ставитися до виконання роботодавцями зобов'язань колдоговорів з охорони праці, виявляти принциповість під час розгляду нещасних випадків, посилювати громадський контроль.

Начальник управління ФСС від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань Надія Братко озвучила на

Позицію профспілок підтримали у своїх виступах керівники теруправління Держгірпромнагляду в Дніпропетровській області Віктор Іванко та його колеги з Криворізького та Павлоградського теруправлінь Олександр Кононенко та Юрій Шептуцов, голова Федерації організацій роботодавців області Віктор Сергеев.

Профспілки також виступають за внесення змін до чинного законодавства. Так, голова обкому профспілки будівельників Іван Сова звернув увагу на те, що деякі підприємства галузі потрапили зараз у складне становище через необхідність відшкодування державі виплати пільгових пенсій працівників, які трудилися до набрання чинності закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

За підсумком наради присутні прийняли звернення до роботодавців, органів влади, Держгірпромнагляду і профспілок.

ГАЗЕТА ДОПОМОГЛА

ЗУПИНКУ «КАМ'ЯНЕЦЬКИЙ ПЕРЕЇЗД» – ВІДКРИТО

Валерій МАРЦЕНЮК

Хмельницька обл.

Майже рік минуло відтоді, як у Хмельницькому скасовано зупинку «Кам'янецький переїзд». Це спричинило неабиякі проблеми не тільки для сільського люду та хмельничан, а й для гостей міста.

Пам'ятаю, коли відкривалася промійжна зупинка біля речових ринків у районі вулиці Геологів, то пасажиром офіційно повідомляли, що ця зупинка залишиться. Але, на жаль, говорили одне, а сталося по-іншому. Залізничники її таки скасували. Це створило великі незручності для пасажирів, адже доти вони мали змогу швидко дістатися сюди з будь-яких мікрорайонів обласного центру. Це викликало неабияке обурення серед пасажирів. Вони почали звертатися у різні інстанції з проханням відновити зупинку. Це питання взяли під контроль і профспілки. Зокрема, голова обласної організації профспілки працівників радіоелектроніки та машино-

будування Михайло Сімчук першим став на захист профспілкової громади. А це робітники підприємств, учні профтехучилищ, ветерани, які незмінно доїжджають приміськими потягами до обласного центру на роботу, навчання, просто у справах. Пропозиції Михайла Сімчука всієї спільноти з вимогою відновити зупинку автор цього матеріалу порушив на шпальтах газети ФПУ «Профспілкові вісті» в матеріалі «Ліквідація залізничної зупинки «Кам'янецький переїзд» (№ 24 від 13.06.2013 року).

Днями зупинку відкрито. Пасажирів невмовно задоволені. Вони дякують усім, хто доклав зусиль, аби зупинка запрацювала й особисто газеті «Профспілкові вісті», яка стала на їхній захист.

ПОЗИЦІЯ

ГІДНА ОПЛАТА ПРАЦІ – ПОНАД УСЕ

Питання забезпечення гідної оплати праці, своєчасної її виплати перебувають на постійному контролі Закарпатської облпрофорганізації працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення (голова Павло Орос).

Сергій БАРАНЧИКОВ

Закарпаття

Рівень оплати праці на підприємствах галузі коливається. При зростаючій зарплаті її темпи все-таки відстають від передбачених Регіональною і Галузевою угодами. На окремих підприємствах – від 1211 до 1682 грн. Станом на 1 липня ц. р. борги із виплати зарплати становили понад півмільйона гривень. Профкомі підприємств і організацій не стоять осторонь цих проблем. На засіданні президії, де розглядалося питання роботи профкомів із питань дотримання трудового законодавства з оплати праці та забезпечення конституційних прав працівників на своєчасне отримання винагороди за виконану роботу голова галузевого обкому профспілки Павло Орос відзначив дії профкому

Мукачівського водоканалу (голова Ольга Дудаш), який ініціював колективний трудовий спір у зв'язку із затримкою зарплати, тож завдяки спільним діям вдалося досягти позитивного результату. Профком Іршавського комунального підприємства з водопостачання (голова Лариса Кравчук) ухвалив рішення про підвищення зарплати та перегляд вартості тарифів.

На розширеному засіданні колегії управління ЖКГ Закарпатської ОДА (начальник Василь Романець) і президії галузевого обкому профспілки прийнято спільну постанову про підсумки обласного конкурсу на краще підприємство ЖКГ за II квартал ц. р., переможцями якого визнано ТОВ «Водоканал Карпатвіз», Виноградівське ВУЖКГ, ЖРЕР № 5 м. Ужгорода, ММПК «Ремонтно-будівельне управління».

ДОСВІД | 22-Й ЛІТНІЙ СЕЗОН

УНІКАЛЬНА ЗАКАРПАТСЬКА «ГАРМОНІЯ»

Родзинкою дитячого оздоровлення в Закарпатті є літня школа-табір «Гармонія» для творчо обдарованих дітей, що діє у селищі Чинадієве Мукачівського району. Організували її управління культури Закарпатської облдержадміністрації (начальник Юрій Глеба) і галузевий обком профспілки (голова Наталія Товтин). Дитячий заклад працює уже 22 роки поспіль, а незмінним керівником школи творчості й відпочинку є ентузіаст культурно-мистецької ниви, директор Чинадіївської дитячої школи мистецтв Михайло Фендик.

Сергій БАРАНЧИКОВ

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради

Цього року 90 дітей з усієї області – переможці обласних, всеукраїнських і міжнародних творчих конкурсів дістали змогу відпочити у цій унікальній дитячій оздоровничі. Головна мета школи-табору – сприяння розвитку юних талантів, розвиток творчих нахилів у дітей. Вихованці «Гармонії» під керівництвом досвідчених педагогів-фахівців під час уроків, майстер-класів удосконалюють свою майстерність гри на баяні, акордеоні, скрипці, віолончелі, фортепіано, духових інструментах – саксофоні, кларнеті, трубі, флейті та ін.

Із захопленням діти з усіх куточків районів і міст області відвідують уроки відомих викладачів, серед яких – голови циклових комісій Ужгородського державного музичного училища імені Д. Задора – заслужений працівник культури України Володимир Стегней, заслужений артист України Ференц Томич, Наталія Шпінош, Маріанна Сокач, викладачка Марія Лоскоріх, Сергій Кришків та ін.

Табірна зміна, як завжди, завершується концертом юних талантів «Гармонія». За три тижні відпочинку й навчання діти «відшліфують» свою виконавську майстерність, навчаються виступати дуетами, квартетами, демонструють злагоджену колективну гру на різних музичних інструментах.

ти», Мукачівський замок Паланок, Чинадіївський замок Сент-Міклош, с. Вишницю, на водоспад Шипот та ін. Мабуть, головним сюрпризом для талановитих вихованців «Гармонії» було запрошення центрального українського телеканалу взяти участь у зйомках телепередачі «Хата на тата – один вдома» у замку Паланок, де під час зйомок юні закарпатці грали на музичних інструментах, демонстрували свої творчі навички, знімалися в масових сценах. А скільки в таборі відбулося інтелектуальних, творчих конкурсів, вікторин, розваг, змагань із різних видів спорту!

Фрагменти табірної життя, зображені у шоу-програмі, присутні споглядали під час закриття зміни у «Гармонії». Заключним акордом добрих справ закарпатської школи-табору були привітання начальниці управління культури Закарпатської облдержадміністрації Юрія Глеби, голови обласної профспілкової організації працівників культури Наталії Товтин, вручення грамот кращим активістам табірної життя.

Отже, унікальна закарпатська «Гармонія» завершила свій 22-й літній сезон. Досвід і результати цієї роботи у Закарпатті, безумовно, заслуговують на увагу. Адже десятки колишніх її вихованців працюють у закладах культури і мистецтва нашої області, України й за кордоном.

ОЗДОРОВЧИЙ ТАБІР

ЧАРІВНА ПОРА

Коли настає літо, батьки завжди прагнуть якнайкраще оздоровити своїх дітей під час літніх канікул. Адже від гарного відпочинку залежатиме успішне навчання в школі та здоров'я дитини.

Ірина ШМОРГУН

головний лікар-директор санаторію-профілакторія «Факел» ГПУ «Шебелинкагазвидобування»

У червні 118 дітей обрали місцем свого оздоровлення санаторію-профілакторія «Факел» медичного центру підприємства «Шебелинкагазвидобування», на базі якого діє дитячий оздоровчий табір із сучасним медичним обладнанням, оновленими приміщеннями й облаштованими дитячими майданчиками, спортивними спорудами та басейном. Під час відпочинку діти відвідували фізкультурно-оздоровчий комплекс, брали активну участь у веселих іграх «Мільйон років до нашої ери», «Міс Солоха», «День індійця», «Під знаком зодіаку», «Козачкому роду нема переводу», «Свято літа» та багатьох інших. Проводилися спортивні змагання з футболу, волейболу, піонерболу, тенісу, плавання, бігу та шашко-шахові турніри – під гаслом Олімпійського прапора. Проведено вечір пам'яті, приурочений до 72-ї річниці з дня початку Великої Вітчизняної війни. Діти займалися в гуртках з прикладної творчості, танцювальному, вокальному, відвідували спортивні секції, набули нових знань під час занять, розширили свій кругозір. Тих, хто показав найкращі спортивні й творчі досягнення,

були нагороджені грамотами та цінними подарунками. Друга зміна охопила 121 дитину.

Добре запам'яталось дітям свято солодощів, яке організували для них представники Харківської бісквітної фабрики й Об'єднання профспілок Харківської області. До 70-річчя звільнення Харківської області від німецько-фашистських загарбників 16 липня діти зустрілися з ветеранами Великої Вітчизняної війни. Школярі також відвідали музей бойової слави в ЧЗОШ І–ІІІ ступенів № 2. Ветерани Петро Михайлович Овчарук і Дарина Іванівна Белік розповіли дітям про запеклі бої, які вела на території Харківської області радянська армія, і про свята життя мирних людей під час окупації. Тож сумувати в санаторію-профілакторії «Факел» просто неможливо. Цікавий і радісний відпочинок дітям забезпечили своєю копіткою й злагодженою роботою трудовий колектив газопромислового управління «Шебелинкагазвидобування», творчі колективи профспілкового Палацу культури та досвід і небайдуже ставлення до оздоровлення дітей директора підприємства, депутата Харківської обласної Ради Ю. Фесенка та голови первинної профспілкової організації, депутата Балаклійської районної Ради С. Домненка. Запрошуємо всіх охочих відвідати нашу велику, дружню родину.

НЕДИТЯЧІ ПИТАННЯ

НА ПІДТРИМКУ ЛІТНЬОГО ВІДПОЧИНКУ

Сергій БАРАНЧИКОВ

Про проблеми оздоровлення дітей працівників сільського господарства йшлося на засіданні президії Закарпатської обласної профспілкової організації працівників АПК. Щороку перед кожною первинкою ставиться завдання на високому рівні провести літню дитячу оздоровчу кампанію. Профспілка, зокрема, переймається нелег-

ким завданням: «Як допомогти батькам здешевити оздоровлення?». Відтак намагається віднайти бодай якісь кошти у профспілковому бюджеті, вмовити керівництво підприємства про часткове фінансування вартості путівок. Допомогає у цій справі закупівля путівок на дитяче оздоровлення з оплатою 90% вартості за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності на тендерній основі.

Але цих путівок, на жаль, украй мало. Частково допомагає з фінансуванням Міністерство агропромислового комплексу та продовольства України. Про хід оздоровлення дітей у краї проінформував заступник голови Закарпатської облпрофради, голова обласної оздоровчої комісії Василь Захарець. Загалом в області з початку літнього сезону за участі профспілок оздоровлено понад три тисячі дітей. Однак, попри тепле й лагід-

не сонце, сприятливий клімат Карпат, проблеми в оздоровленні все ще є. Й щороку їх все більше. Про це йшлося в інформації голови Мукачівського райкому профспілки працівників АПК Михайла Гардея. Підбиваючи підсумки засідання, голова обласної організації профспілки працівників АПК Ганна Кулик закликала профспілковий актив докласти всіх зусиль, аби оздоровити якомога більше дітей працівників галузі.

ЮРОСОБА | ОСОБЛИВОСТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

ПРИВАТНА, КОЛЕКТИВНА, КОМУНАЛЬНА, ДЕРЖАВНА ВЛАСНІСТЬ

? Які існують види та організаційні форми підприємств? За яким принципом вони утворюються?

Відповідно до статті 63 Господарського кодексу України, залежно від форм власності, передбачених законодавством, у країні можуть діяти підприємства таких видів:

- приватне підприємство, що діє на основі приватної власності громадян чи суб'єкта господарювання (юридичної особи);
- підприємство, що діє на основі колективної власності (підприємство колективної власності);
- комунальне підприємство, що діє на основі комунальної власності територіальної громади;
- державне підприємство, що діє на основі державної власності;
- підприємство, засноване на змішаній формі власності (на базі об'єднання майна різних форм власності).

В Україні можуть діяти також інші види підприємств, передбачені законом – підприємства з іноземними інвестиціями та іноземні підприємства.

Залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу в Україні діють підприємства унітарні та корпоративні.

Унітарне підприємство створює один засно-

вник, він виділяє необхідне для цього майно, формує відповідно до закону статутний капітал, не поділений на частки (паї), затверджує статут, розподіляє доходи, безпосередньо або через керівника, якого призначає, керує підприємством і формує його трудовий колектив на засадах трудового найму, вирішує питання реорганізації та ліквідації підприємства. До унітарних належать державні, комунальні підприємства, підприємства, засновані на власності об'єднання громадян, релігійної організації або на приватній власності засновника.

Корпоративне підприємство утворює, як правило, два або більше засновники за спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників

Залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу в Україні діють підприємства, передбачені чинним законодавством.

(учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, які вони створюють, участі засновників (учасників) у розподілі доходів і ризиків підприємства. Корпоративними є кооперативні під-

приємства, підприємства, що створюються у формі господарського товариства, а також інші підприємства, у тому числі засновані на приватній власності двох або більше осіб.

Особливості правового статусу унітарних і

корпоративних підприємств встановлює Господарський кодекс та інші законодавчі акти.

У разі залежності від іншого підприємства, що передбачено статтею 126 Господарського кодексу, підприємство вважається дочірнім.

ГАРАНТІЇ

СОЦІАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА

? Як вирішуються питання щодо поліпшення умов соціального захисту працівників на підприємстві та які пільги належать певним категоріям працівників?

Відповідно до статті 69 Господарського Кодексу України питання щодо поліпшення умов праці, життя і здоров'я, гарантії обов'язкового медичного страхування працівників підприємства та їхніх родин, а також інші питання соціального розвитку вирішуються трудовим колективом за участі власника або уповноваженого ним органу відповідно до законодавства, установчих документів підприємства, колективного договору. Підприємство забезпечує підготовку кваліфікованих робітників і спеціалістів, їх економічне і професійне навчання у власних навчальних закладах та інших навчальних закладах за відповідними угодами. Відповідно до закону підприємство надає пільги працівникам, які навчаються без відриву від виробництва.

Пенсіонери та інваліди, які працювали до виходу на пенсію на підприємстві, користуються нарівні з його працівниками наявними можливостями медичного обслуговування, забезпечення житлом, путівками в оздоровчі та профілактичні заклади, іншими соціальними та пільгами, що передбачені статутом підприємства.

Власник, органи управління підприємства зобов'язані забезпечити для всіх працівників підприємства належні й безпечні умови праці. Підприємство несе відповідальність в установленому законом порядку за шкоду, завдану здоров'ю та працездатності працівників.

Підприємство зобов'язане забезпечити сприятливі умови праці жінок і неповнолітніх, забезпечувати їх роботою переважно в денний час; жінок, які мають малолітніх дітей, вагітних жінок переводити на легшу роботу з нешкідливими умовами праці, надавати їм інші пільги, передбачені законом. Виробництво із шкідливими умовами праці створює окремі цехи, дільниці для забезпечення жінок, неповнолітніх та окремих категорій працюючих легшою роботою.

Підприємство самостійно встановлює для своїх працівників додаткові відпустки, скорочений робочий день і надає інші пільги, а також має право захоплювати працівників інших підприємств, установ, організацій, які його обслуговують.

Незалежно від розмірів державної пенсії підприємство має право забезпечувати додатковою пенсією працівника, який став інвалідом на цьому підприємстві внаслідок нещасного випадку або профзахворювання. У разі смерті працівника під час виконання службових обов'язків власник, підприємство добровільно чи за рішенням суду забезпечують сім'ю працівника допомогою відповідно до законодавства.

Підприємство з правом найму робочої сили забезпечує визначену відповідно до закону кількість робочих місць для працевлаштування неповнолітніх, інвалідів, інших категорій громадян, які потребують соціального захисту. За невиконання цієї вимоги підприємство відповідатиме за законом.

ЗА СТАТУСОМ

ПІДПРИЄМСТВО З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

? Які законодавчі акти визначають правовий статус і порядок діяльності підприємства з іноземними інвестиціями?

Про підприємство з іноземними інвестиціями йдеться у статті 116 Господарського кодексу України. Підприємство, у статутному капіталі якого не менш як десять відсотків становить іноземна інвестиція, визнається підприємством з іноземними інвестиціями й набуває цього статусу з дня зарахування іноземної інвестиції на свій баланс.

Іноземною інвестицією є цінності, що вкладають іноземні інвестори в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України для отримання прибутку або досягнення соціального ефекту. Іноземні інвестиції можна вкладати в об'єкти, якщо це не забороняють закони України.

Підприємства з іноземними інвестиціями мають право бути засновниками дочірніх підприємств, створювати філії і представництва на території України та за її межами, з неодмінним дотриманням вимог законів України та законодавства відповідних держав.

Закон може визначати галузі господарювання та/або території, у яких встановлюється загальний розмір участі іноземного інвестора, а також території, на яких діяльність підприємств з іноземними інвестиціями обмежується або забороняється відповідно до вимог забезпечення національної безпеки.

Правовий статус і порядок діяльності підприємств з іноземними інвестиціями визначають Господарський кодекс, Закон України «Про режим іноземного інвестування», інші законодавчі акти.

Вибійка на тканині. На тканину кладуть форми з візерунком, вкритим фарбою, і б'ють по ньому молотком

Хлопчики також спробували ткати на станку

Сирні коники: і гарно, і смачно
Ось такі тканини виготовляють майстри за допомогою вибійки

Жнива-2013 – домоткань

Кирило ЛАТИШЕВ
Фото автора

Власноруч виготовити тканину, різати по дереву, молотити й молоти зерно дідівськими знаряддями, ліпити з тіста щось смачне – це невеликий перелік того, чим можна було зайнятися на фестивалі, що минулими вихідними відбувся в Пироговому. Організатори фестивалю мали на меті долучити гостей свята до прадавніх народних традицій, пов'язаних із землеробством. Адже символом нашої культури є зерно як джерело всього живого на землі й домашня тканина – «домоткань», яка незмінно зачаровує магічною енергетикою «оберега» та супроводжує людину в усіх важливих моментах її життя. Усі дійства супроводжувалися народними піснями у виконанні фольклорних ансамблів із різних куточків України. Попри невелику кількість людей, які завітали на свято, атмосфера все одно була чудовою, надто запам'яталося, як дітлахи мололи зерно й ліпили з тіста печиво. Фестиваль минув радісно й весело, інколи здавалося, що дітей було більше, ніж дорослих, і це тішить, адже наша культура має майбутнє.

Цікаво все спробувати самому

Неповторну атмосферу фестивалю створили чудові фольклорні колективи

Малеча прагнула зіліпити щось власноруч, аби пригостити батьків

Майстриня пропонує кумедні шарпетки, які, як запевняє, носитимуться вічно

Діти тішилися найбільше!

Діти залюбки спостерігали, як на кам'яних жорнах розмелюють зерно й отримують борошно

НА ДЕНЦІ ПРАБАБУСИНОЇ СКРИНІ...

Виставка у київському Планетарії називається «Музей історії моди». Проте музею як такого ще немає. Натомість уже сьогодні можна побачити унікальну колекцію старовинного жіночого одягу та аксесуарів, що її за 30 років збирала киянка Марина Іванова. Це майже тисяча предметів, і кожен із них – цікаве й привабливе свідчення

модних тенденцій далеких епох. І справді: найстаріший експонат датовано 1800-м роком!

У цілому йдеться про гардероби жінок радше заможних, світських дам. Подібні сукні, рукавички, сумочки, капелюшки, черевички могли б носити Татьяна Ларіна, пише kiev.glo.ua, або тургенівська дівчина, а можливо, й Анна Кареніна,

героїні Чехова й Купріна. А ще, певно ж, – французькі чарівниці... Все це можна собі уявити, «переходячи» від одного десятиліття до іншого. Десятки модних ансамблів і прикрас – саме «звіди», з позаминулого століття: розкішні бальні сукні, туалети для візитів, весільні вбрання, одяг для прогулянок, відвідування опери тощо. До слова,

найпоширеніший розмір жіночого взуття в XIX столітті був «а-ля Попелюшка»: 34-й чи 35-й (!). «Дорогоцінність подібних виставок – ефект зупиненого Часу, ніби наколотого, мов яскравий метелик, на шпильку кравчині... Мода минає, а краса рукотворних виробів лишається», – написала про цю колекцію історик моди Наталія Резанова.

100 РОКІВ ІЗ ДНЯ СМЕРТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«РОЗМАХ ДАЙ НАШІЙ СИЛІ СКРИТІЙ»

Служити своїй культурі та своєму народові – й водночас служити вічності, ввібравши, осмисливши й підкоривши національній музі краще із здобутків світової культури в її найширшому розумінні. В цьому вбачала Леся Українка завдання і призначення митця – своє мистецьке призначення. Концептуальність такого морально-етичного комплексу, зокрема, ілюструє драматична поема «Орґія», де співець Антей, плоть від плоті культури рідного народу, виразно національно орієнтований, що воліє радше смерті, ніж служити «колонізаторам», грає перед смертю на лірі, оздобив якої зібрано в різних країнах.

Останнім часом літературна й «політична» Україна активно, сказати б, долучилася до Лесиної драматичної поеми «Боярина», котру в радянський період із зрозумілих причин уперто вилучали з повного зібрання творів великої поетеси. Тут Леся Українка цілком зосереджується на іншій, що превалює у її творчості, центральній іпостасі значення митця для суспільства: вона стверджує, що жодні «оздобки», якими привабливими не здавалися б на перший погляд, не в змозі загоїти руйну в душі українця, якого примушують «бути щасливим» у чужій стороні, серед чужих традицій і під владною рукою чужинця. Бо Московія – не Україна, віра одна, а ментальність різна й різне розуміння щастя: для одного це – жити заможно, а для іншого – жити вільно.

У принципі герої й обставини в Лесі Українці, де з волі автора вони не жили б і не відбувалися, – у Греції чи Єгипті, а чи в Римі чи деінде, є в певному сенсі алегорією, оскільки все єство поетеси, її багатуша душа безроздільно віддана Україні, рідному народові, для якого вона над усе хоче щасливого й вільного життя. Отже, справедливо писала зо два роки тому Зеновія Берізка щодо особистості Лесі Українці: «Вона була надто освіченою, надто культурною людиною, аби (просто) виблискувати ерудицією. Вона використовувала... образи античності й класичної європейської літератури тоді, коли... через них по-новому бачила суспільні проблеми й суперечності, коли вони ставали для неї душевною драмою». Всі персонажі й усі сюжети Лесі Українці слугували одній ідеї – необхідності боротися за визволення в усіх сферах життя, починаючи з розуміння людської й «визволення» нею власного внутрішнього світу.

ПОСТАТІ | ШЛЯХЕТНІСТЬ І ГУМАНІЗМ ВОЛОДИМИРА КОРОЛЕНКА

РОБИ, ЩО НАЛЕЖИТЬ, І НЕХАЙ БУДЕ, ЩО БУДЕ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Це було улюблене прислів'я Володимира Галактіоновича Короленка. Він сповідував його все життя, ніколи не боявся та не прораховував наслідків. 27 липня ц. р. виповнилося 160 років із дня народження великого письменника й публіциста. Трохи дивно, що Україна якось інертно-традиційно оминає цю непересічну особистість – і, не виключено, саме тому, що надто вже вона неординарна, надто яскрава, надто «самостійна» й нетрадиційна в нашому специфічному розумінні.

До слова, й батько письменника, Галактіон Опанасович, котрий був житомирським повітовим суддею, вирізнявся з-поміж колег винятковою, просто-таки донкіхотівською чесністю; за це його вважали... небезпечним диваком. Цю непохитну кришталеву чесність, безстрашність, прагнення за будь-яких умов і обставин зберегти незаплямованими власні честь і совість успадкував його син. Роки в'язниці й заслання не зламали його волю. Коли 1893 року як кореспондент «Нижегородского листка» Короленко вирушив на всевітню виставку до Чикаго, представник газети «New York Times» подав широке інтерв'ю з письменником, не в змозі приховати власного захоплення цим «гарним чоловіком, невеликим на зріст, міцної статури й позірно здатного переносити чималі фізичні злигодні... Риси обличчя – м'які, на чолі в нього зморшки, що ніколи не розгладжуються, й це надає йому вигляду людини, котра постійно занурена у глибокі роздуми». Так, за плечима Володимира Короленка були шість років сибірського заслання, письменництво, понад дванадцять книг – і оповідання, відоме всьому світові, перекладене на мінімум десяток європейських мов, – «Сліпий музикант».

Згадаймо принаймні три «епізоди», що характеризують Короленка як людину, громадянина, публіциста.

Усім політичним засланням належало підписати присягу на вірність новому імператорові Олек-

сандру III. Короленко не пішов проти своєї совісті. У заяві на ім'я пермського губернатора він вказав на «свавілля й беззаконня влади», що «вторгається в усі прояви життя, часто найчесніші й найзаконніші. Я заявляю про відмову дати присягу... вважаю своїм моральним правом вказати на мотиви, через які совість забороняє мені вимовити обітницю, котру вимагають...». Наслідок – ще три роки заслання.

Справою своєї честі він також вважав захист вояків (удмуртів), котрих несправедливо звинувачували у людських жертвопринишеннях. Справа групи мешканців села Старий Мултан В'ятської губернії – одна з гучних та пам'ятних судових справ кінця XIX століття завдяки втручанням Володимира Короленка. Він написав десять кореспонденцій, що опублікували столичні газети, виступив у Петербурзькому антропологічному товаристві з доповіддю про Мултанську справу, брав участь у судовому засіданні. Наприкінці процесу Володимир Короленко виголосив дві промови, котрі до нас не дійшли, бо стенографістки так захопилися його

спірованому київськими чорносо-тендами процесі проти М. Бейліса. Назагал цей суд був своєрідною «домашньою» мікромоделлю голокосту, все було сфальсифіковане: злодії – вбивці Андрійка Ющинського залучені як свідки, склад присяжних – спеціально дібраний. І хворий Короленко, попри заборону лікарів, вирушив до Києва на останнє засідання, хоча вже написав і опублікував численні статті стосовно «справи Бейліса», склав текст колективного про-

«Публіцистика... відповідає моєму бажанню захищати права й гідність людини всюди, де можна це зробити пером».

Володимир Короленко

виступами, що геть забули про свої обов'язки. Процес завершився виправданням усіх підсудних.

Нарешті, шляхетна роль Володимира Короленка, визнаного правозахисника й авторитетного суспільного лідера, у так званому єврейському питанні – в імперії, де світломо «згорі» підігрівався антисемітизм. У 1911–1913 роках на прохання багатьох співгромадян і за покликом совісті Короленко взяв активну участь в ін-

тесту письменників, науковців, громадських діячів. Упродовж довготривалого процесу вміщував статті, що викликали величезну, напружену увагу всієї країни. Бейліса було виправдано... Коли Володимир Галактіонович з дружиною поверталися із залу суду до свого готелю бричкою, кияни розпрягли її й донесли їх на руках. Люди обіймалися, трамвайний рух було перекрито на кілька годин.

«Я НЕ МІГ ВЧИНИТИ ІНАКШЕ...»

У липні 1913 року широко відзначалося 60-ліття з дня народження Володимира Короленка. Преса назвала його сонцем вітчизняної літератури. Та якою прекрасною не була б королєвська белетристика (а вона прекрасна!), його неповторні людські якості, активна громадянська позиція та шляхетна публіцистика практично не мають аналогів на наших теренах.

СПОРТ

ЮЛІЯ ПРОКОПЧУК – СПОРТСМЕНКА ЛИПНЯ

Експертна комісія Національного олімпійського комітету України визнала найкращою спортсменкою країни у другому місяці літа киянку Юлію Прокопчук, а її наставника Андрія Руденка – найкращим тренером місяця.

У липні в олімпійських номерах програми бронзова нагорода чемпіонату світу з водних видів спорту у Барселоні, здобута Юлією у стрибках у воду з 10-метрової вишки, стала найвищим досягненням українських спортсменів. У фіналі змагань багаторазова чемпіонка й призерка чемпіонатів Європи Юлія Прокопчук із сумою 358,40 бала вперше у кар'єрі підкорила й світовий п'єдестал, пропустивши поперед себе лише представницю Китаю – визначних законодавців світової моди у стрибках у воду. До речі, вперше НОК удостоїв спортсменку та її тренера такого високого звання у травні минулого року – за перемогу на чемпіонаті Європи.

ФУТБОЛ | ПОЧИНАЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА ДО ОСІННІХ ОФІЦІЙНИХ ІГОР

НА ІЗРАЇЛЬ – З ПРИЦІЛОМ НА АНГЛІЮ

Головний тренер національної збірної України з футболу Михайло Фоменко оприлюднив список гравців, яких викликає на контрольний матч із командою Ізраїлю. Матч заплановано провести 14 серпня на столичному НСК «Олімпійський».

Володимир ПОЛЕТАЄВ
спеціально для «ПВ»

СКЛАД ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ:

Воротарі: Андрій П'ятов («Шахтар»), Максим Коваль («Динамо»), Рустам Худжамов («Іллічівець»).

Захисники: В'ячеслав Шевчук, Александр Кучер, Ярослав Ракицький (усі з «Шахтаря»), Євген Хачеріді, Євген Селін (обидва з «Динамо»), Віталій Мандзюк, Артем Федюцький (обидва з «Дніпра»).

Півзахисники: Олег Гусев, Андрій Ярмоленко, Роман Безус (усі з «Динамо»), Євген Коноплянка, Руслан Ротань (обидва з «Дніпра»), Микола Морозюк («Металург», Донецьк), Тарас Степаненко, Дмитро Гречишкін (обидва з «Шахтаря»), Едмар Галовський («Металіст»), Денис Дедечко («Ворскла»), Анатолій Тимошук («Зеніт», Санкт-Петербург, Росія), Дмитро Хомченівський («Зоря»), Олександр Ковпак («Севастополь»).

Нападники: Євген Селезньов, Роман Зозуля (обидва з «Дніпра»), Марко Девіч («Металіст»).

Найбільше представництво у національній команді мають «Дніпро», «Шахтар» і «Динамо». Два гравці делегує до збірної України харківський «Металіст», а мариупольський «Іллічівець», донецький «Металург», полтавська «Ворскла», луганська «Зоря», Санкт-Петербурзький «Зеніт» і ФК «Севастополь» представляють по одному гравцю.

До розташування головної команди країни для підготовки до гри проти Ізраїлю головний тренер «синьо-жовтої» дружини Михайло Фоменко запросив чергового новачка – гравця луганської «Зорі» Дмитра Хомченівського. 23-річний півзахисник, як відзначає офіційний сайт ФФУ, провів 13 ігор за молодіжну збірну України, забивши при цьому один м'яч. Удруге отримали запрошення до національної команди нещодавні дебютанти Олександр Ковпак, котрий двічі виходив на заміну у матчах проти Камеруну та Чорногорії), і Денис Дедечко, якому завдала вийти на поле травма.

Історія зустрічей збірних України та Ізраїлю не така вже й багата і наразі налічує лише п'ять товариських поєдинків. Причому першу перемогу українці спромоглися здобути над футболістами зі Святої землі лише минулоріч, перегравши Ізраїль на їхньому полі у Петах-Тикві з рахунком 3:2. Раніше було зафіксовано дві нічі (з однаковим рахунком 1:1), поразку (0:1) і поразку по пенальті (0:0 в основний час, 3:5 у серії одинадцятиметрових). Шостий матч між цими збірними відбудеться 14 серпня у Ки-

єві о 21.00. Квитки коштують від 15 до 200 гривень. Прикметно, що купуючи квитки на матч Україна – Ізраїль, уболівальник отримує першочергове право на придбання заповітного «ткетета» на матч відбірного турніру на чемпіонат світу-2014 Україна – Англія (ціна – від 40 до 800 грн). Двоє бій українців із родоначальниками футболу відбудеться на головній арені Євро-2012 10 вересня о 21.45 і вважається одним із ключових у боротьбі обох команд за право здобути путівку на Мундіаль у Бразилії.

коротко

КУЛЬОВА СТРІЛЬБА

РОМАН БОНДАРУК – ЧЕМПІОН ЄВРОПИ

На XXXIV чемпіонаті Європи з кульової стрільби, який приймало хорватське місто Осієк, за 276 медалей у 23 дисциплінах змагалися 580 атлетів із 39 країн.

У стрільбі з малокаліберного пістолета з 25-метрів тріумфував українець Роман Бондарук. У фіналі наш співвітчизник набрав 32 очки, лише на одне очко випередивши підсумкову суму балів росіянина Олексія Клімова (31). Третім на п'єдесталі пошани зійшов німець Крістіан Райтц (27). Варто зауважити, що раніше Роман Бондарук уже здобував медалі континентальної першості, але центгоріч уперше виборов звання чемпіона Європи.

ВСЕСВІТНІ ІГРИ

СЬОМІ У СВІТІ

У колумбійському місті Калі завершилися ІХ Всесвітні ігри, в яких взяли участь атлети з 98 країн світу, розігравши 200 комплектів нагород у понад 30 видах спорту.

До складу української збірної увійшли 86 атлетів, які змагалися за перемогу в 17 видах спорту. Наші співвітчизники, зрештою, перемогли в художній гімнастиці (5), підводному спорті (6), сумо (5), джуджитсу (1), спортивній акробатиці (2), стрибках на акробатичній доріжці (1), пауерліфтингу (5), стрибках на батуті (1), спортивному орієнтуванні (1) та боулінгу (1). Загалом наша збірна здобула 28 медалей

(9 золотих, 10 срібних і 9 бронзових) і після сьоме місце в загальнокомандному заліку й шосте – за кількістю нагород. Тріумфували в загальному заліку італійці (18+13+18), росіяни виявилися другими (17+23+13), третіми фінішували французи (16+11+13). Українка Лариса Соловйова стала триразовою чемпіонкою Всесвітніх ігор з пауерліфтингу (2005, 2009, 2013 років).

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ВЕТЕРАНИ СПОРТУ НЕ ЗАЛИШАЮТЬСЯ БЕЗ УВАГИ

ДОСТОЙНИКАМ – ПОСТІЙНІ ЛЮБОВ І ШАНА

Профспілкові організації, спортивні товариства Закарпаття приділяють значну увагу вшануванню ветеранів спорту краю.

Сергій БАРАНЧИКОВ
спеціально для «ПВ»

призер змагань із настільного тенісу за програмою обласних міжгалузевих спартакіад профспілок у складі команди профспілки працівників культури, обласних змагань ветеранів, першостей міста Ужгорода з цього виду спорту. Крім того, Віктор Петрович – суддя з настільного тенісу багатьох галузевих спартакіад профспілок, які проводяться спільно з об'єднаннями спортивних товариств «Спартак» (голова Антон Яцина) та «Україна» (голова Владислав Кушнірчук). Недавно Віктору Романіченку

На фото автора: (зліва направо) Володимир Ільков і Анатолій Плекханов вручають нагороди Віктору Романіченку

виповнилося 75 років, але він і надалі бере активну участь у спортивних змаганнях. З на-

годи цієї події в Ужгороді відбулися змагання ветеранів із настільного тенісу. Після їх завершення ветерана спорту привітали голова обкому профспілки працівників лісових галузей Володимир Ільков, який також постійно займається настільним тенісом та є суддею Національної категорії, представник організації «Спорт для всіх» Анатолій Плекханов. Вони вручили ветеранові відзнаки профспілок, кубок і Почесну грамоту управління молоді та спорту облдержадміністрації.

ВІСІМ ФАКТІВ ПРО КІШОК

- 1. У середньому 2/3 доби кішки сплять. Тобто дев'ятьрічний кіт активний лише три роки свого життя.
- 2. На відміну від собак, кішки не полюють солодко. Вчені вважають, що це пов'язано з мутацією одного з головних рецепторів смаку.
- 3. Кішечки, як правило, «риють» правою лапою, а коти – лівою.
- 4. Кішка не може видертися на дерево вниз головою через будову кігтів.

- 5. Кішки видають близько 100 різних звуків. Натомість собаки – усього лише 10.
- 6. Мозок кішки біологічно ближчий до людського, ніж мозок собаки.
- 7. Кішка може підстрибнути в п'ять разів вище за свій зріст.
- 8. У кошенят – 26 молочних зубів, у дорослої кішки – 30 постійних зубів.

АСТРОНОМИ ВПЕРШЕ СПОСТЕРІГАЮТЬ ЗА НАРОДЖЕННЯМ ПЛАНЕТИ

Астрономи отримали знімки оповитого хмарою з газу й пилу космічного об'єкта, який, ймовірно, являє собою планету, що перебуває у процесі формування. Протопланета має розміри Юпітера й розташована в диску, який оповиває молоду зірку HD 100546, яка розташована за 335 світлових років від Землі.

Якщо це відкриття підтвердиться, учені дістануть змогу краще зрозуміти процес утворення планет. Зовні протопланета схожа на розмиту пляму в акреційному диску добре вивченої астрономами зірки HD 100546. Дослідники також відкрили інші планети, які обертаються навколо цієї зірки.

За допомогою техніки, яку називають «nulling interferometry», вчені виявили в диску порожнину, де, ймовірно, відбувається формування схожої на Юпітера планети. Майбутня планета розташована в шість разів далі від своєї зірки, ніж Земля від Сонця.

ДОЗВІЛЛЯ

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить:

- газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152),
- журналу «Бібліотечка молоді профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

12–18 серпня

ОВЕН Придивіться уважно, що відбувається довкола. Не поспішайте відмовлятися від цікавої пропозиції – можливо, це те, що вам треба.

ТЕЛЕЦЬ Настав час виконувати обіцянки. Ви маєте довести, що ваше слово – закон.

БЛИЗНЮКИ Беріть ініціативу у свої руки. Інтуїція підкаже, як діяти у складних ситуаціях.

РАК Аби позбутися неприємних відчуттів, займіться домашніми справами. Це допоможе відволіктися й нарешті навести вдома лад.

ЛЕВ Доведеться виявити витримку й терпіння у стосунках. Пам'ятайте: сто разів допоможеш – забудуть, один раз відмовишся – запам'ятають.

ДІВА Що більше віддасте у стосунках з ближніми, то більше отримаєте. Будьте позитивними й веселими.

ТЕРЕЗИ Тиждень принесе чимало позитивних вражень. Скористайтесь ситуацією на сто відсотків.

СКОРПІОН Не спілкуйтеся з людьми, які вас дратують, аби не псувати настрій. Тримайте дистанцію.

СТРЕЛЕЦЬ Ваші зусилля й сумлінну роботу нарешті відзначить керівництво. Не зважайте на колеги – вони вам заздрять.

КОЗЕРІГ Нарешті вирішаться давні фінансові проблеми, на які ви давно махнули рукою. Більше не позичайте грошей.

ВОДОЛІЙ Хоч і розчаруєтеся в людині, яку ви вважали близьким другом, проте не варто все брати близько до серця. Хіба це вперше чи востаннє у цьому житті?

РИБИ Ви припуститесь помилки у стосунках із колегами. Нехай мине час і все налагодиться. Буває.

«Любе дзеркальце, скажи...»

Фото І. КАРЛИЦЬКОГО, м. Вінниця

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

9–15 серпня

9 День великомученика Пантелеїмона-цілителя

75 років від дня народження Леоніда Даниловича Кучми (1938), українського державного та політичного діяча, Президента України (1994–2004)

10 200 років від дня народження Якова Петровича Бальмена (де Бальмена) (1813–1845), українського художника-аматора, літератора

11 День працівників ветеринарної медицини

День будівельника

14 Винесення чесних дерев Животворного Хреста Господнього. Перший Спас (Маковей або Спас на воді)

140 років від дня народження Івана Боберського (1873–1947), українського громадського діяча, педагога

15 День археолога

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01012 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Ніну Нечипоренко з смт Володарськ-Волинський Житомирської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 31.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Blank grid for scanning word answers.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 31

К	Е	М	А	Л	О	В	А	Н	Н	Я	Ш	П	Ц	І	Є	Л
К	О	Е	М	Б	У	К	И	Т	Е	Л	Д					
А	В	Р	А	Н	В	Е	Л	Л	У	З	Я	Т	І	Я		
К	С	Р	Е	П	И	П	Л	І	В	А	Д	І	М	А		
А	О	П	І	В	Я	Т	В	І	Г	Я	Н	У				
О	В	У	Л	О	Д	Р	І	Т	А	Р	А	Д	Р			
М	О	Р	І	А												
К	О	В	І	А												
Е	М	А	М													
М	Е	Р	С	Е	Л	Е	С									
Л	І	В	І	С	У	Л	І	С								
С	Т	О	Н	О	Л	А	І	І								
І	И	О	П	В	О	Л	Н	Я								
В	П	А	В	П	Р	І	С	К								
Р	Е	И	Ч	І	Л	І	С	І								
С	В	А	Л	О	С	О	К	А								
В	А	Г	В	І	К	А	С	А								
Р	А	С	А													

Правильні відповіді – «заказ».

Сканворд з відповідями. Зображення: жінка, павлин, жінка в чорній шапці.

Кит-леня (жовта)	Зер-лені (жовта)	Місто, де біли спали кулаки	Франц. бездієприслівник (жовтий)	Шлях, відомий різьбл.	Комік Дюк ... (жовтий)	Мать-капі (жовтий)	Світло-салтис (жовтий)	Міжана на як-мелі	Корабель білий-жовтий
Позитивні реалізаціонні кулаки	Панска для франка	Розквітає вистав у те-атрі	Костюм як субстанція	Китайська глянцеві теля	Холод, типова для війська	Космос і стрілець брат	Посудина для гвар-танця	Вершин одяг футляра Карлста	Білий-жовтий родинч нещастя
Гамба (жовта)	Панска для франка	Варшавський на-родний державний	Міжана Діксон-ка ...	Сторож	Насильство міста й села	Брат-голова у з-ку	Високі на чолі й узяру	Від молота на м-ст-п-ста	Одужан-няць-ка-дари
Сніг із догори (жовтий)	Панска для франка	Смерть – не висте-реша – 2	Сторож	Сторож	Сторож	Сторож	Сторож	Сторож	Сторож
Розквітає вистав у те-атрі	Американська роз-вадка	Міст-тисля у чолі	Корона (сестра казани (жовта))	Порт-рет на сумо-ри	Насильство міста й села	Брат-голова у з-ку	Високі на чолі й узяру	Від молота на м-ст-п-ста	Одужан-няць-ка-дари
Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила	Богатир-ська сила
Стар-шан праця	Гар-ць-ць-ць-ць	Ран-ній роз-у-Вельці	Той, хто хиль-ноку спускає	Сторож	Сторож	Сторож	Сторож	Сторож	Сторож
Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))	Жовте (жовте (жовте))
Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)	Кішка (жовта)
Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)	Ліпка (жовта)
Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка	Панска для франка